emeğin birliği

23 EYLÜL 1977
350 Kuruş
10

fabrikalar, tarlalar, siyasi iktidar, her şey emeğin olacak..!

GÖREVİMİZ:

SAHTE CEPHELER İÇERİSİNDE YER ALMAK DEGİL, ANTİ-FAŞİST MÜCADELENİN EN ÖN SAFLARINDA YÜRÜYEREK, İŞÇİ SINIFININ GERÇEK PARTİSİNİ KURMAKTIR.

Sarı Sendika Zincirini Kıracağız..!

Yıllardan beri işçi sınıfımızı işverenlere peşkeş çeken işveren beslemesi sarı ve faşist sendikalar zinciri işçi sınıfımızın devrimci mücadelesi ile kırılmakta, faşist ve sarı sendika yöneticileri gelişen devrimci mücadelemiz karşısında paniğe kapılmaktadırlar, yıllardır sadece ve sadece bir kukladan ibaret olan bu sendika yöneticileri, yeni manevralarla salyalarını, sınıfımızın üzerine nasıl akıtabileceklerinin planlarını yapmak için yıllardır emir aldıkları işverenlerle baş başa vererek yeni oyunlar hazırlamaktadırlar. Fakat biz devrimci işçiler, ipliği pazara çıkmış bu tür sahtekârları herzaman teşhir edip onlara karşı sınıfımızın birliğini sağlayarak en güzel cevabı vereceğiz.

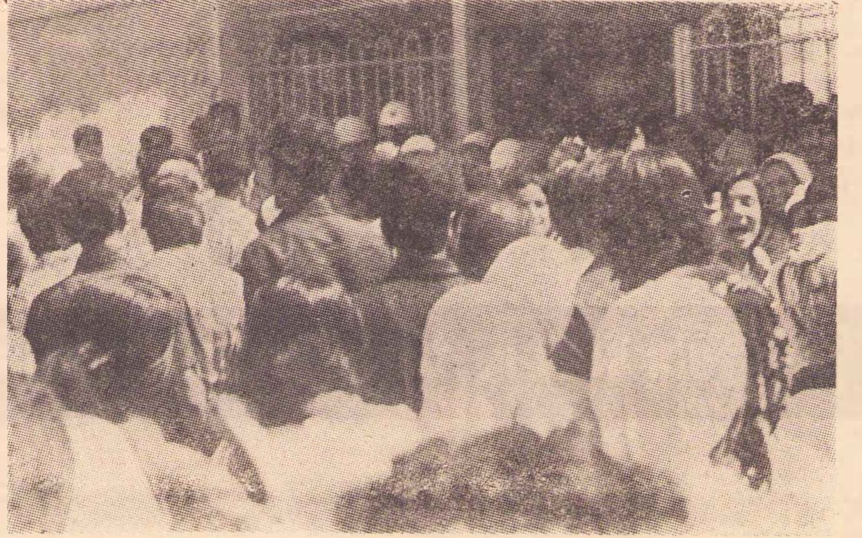
Adana Bossa ve Paktaş'ta biz işçiler yapılan açık irade beyanında (!) hertürlü oyunlara rağmen, sarı teksife hayır diyerek birliğimizi işverenlere ve beslemelerine gösterdik.

Bossa basma fabrikasında yapılan açık irade beyanında(!) teksif karşıyaka Şb. Başkanı Ahmet Yeterşans bir işçi arkadaşımızı tokatlayıp bizlere küfürler ederek hakarette bulundu, Teksif şb. başkanı sözde işçi temsilcisi olan bu zat aslında sınıfımıza küfür ediyordu ama biz bu zavallı uşaklara karşı bireysel çıkışları değil işçilerin birlik olarak verecekleri mücadelenin doğruluğuna inandığımızdan, polisten destek alarak sınıfımıza küfürler yağdıran bu işveren beslemesine cevabımızı Teksife hayır diyerek verdik ve daha sonra ise, fabrikadan adliyeye kadar yürüyerek faşist baskıların, hertürlü burjuva oyunların bizi yıldıramayacağını tersine birleştirdiğini kenetlediğini gösterdik. İkinci

irade beyanında (!) DİSK'e bağlı TEKSİTIL sendikasına tüm gücümüzle çalışıp yetkiyi kazandırarak birliğimizi perçinleyeceğiz.

Adana'da Teksitil-İş kolunda etkin olan sarı sendikacılığı PAKTAŞ'ta da devrimci mücadelemizle atacağız. Bu arada kendilerine devrimci diyen sözde devrimcilerinde pratikte yüzlerini görerek onların aslında ne olduklarını öğreniyoruz. PAKTAŞ'ta

yapılan açık irade beyanından (!) sonra seçim sonuçlarını öğrenmek için yürüyüşe geçtiğimizde bu sözde çok keskin devrimciler kendi pasifist tavırlarına kılıf geçirerek yaptığımız yürüyüşün izinsiz olduğunu polis ve faşistlerin saldırabileceğini öne sürerek bizi vazgeçirmeye çalıştılar, beceremeyince de polis kadınlara saldırmaz onları önde yürütelim gibi namussuzca önerilerde bulundular. Biz gerçek devrimciler, bacılarımızla birlikte en önde yürürken, sosyal sahtekarlar, kitlelerin en arkasında yürüyerek kuyrukçu tavırlarını gösterdiler.

PAKTAŞ'taki açık irade beyanında (!) bizler, işveren Sendikası faşist Bekir Karaabdurrahmanoğlu'nun yönetimindeki sarı sendika zincirini kırdığımız gibi, sahte devrimcilerin yüzlerini teşhir ettik ve bugün birliğimizden aldığımız güçle diyoruz ki yapılan baskı, zulüm, bizleri susturamayacaktır. Sarı ve faşist sendika zincirini kıracağız.

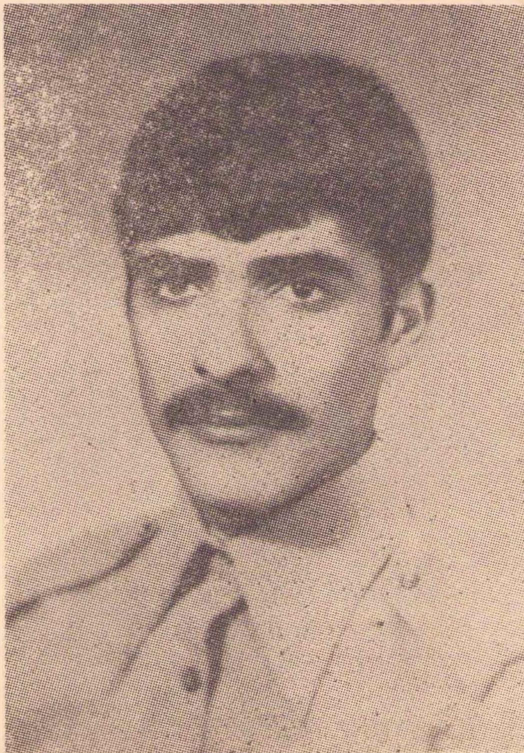
Adana PAKTAŞ ve BOSSA FAB.
Bir Gurup İşçi

ÇARKLAR İŞÇİLERİN KANLARIYLA BOYANIYOR

Çarpık kapitalist üretim ilişkilerinin hâkim olduğu ülkemizde, burjuvazinin az masraf, çok, daha çok kâr hırsı yurdun dört bir yanında bir çok emekçi kardeşimizi katlediyor.

İş güvenliğinden yoksun, çalışma şartlarının çok kötü olduğu işyerlerinde işverenlerin makinaların bakım, kontrol vb. gibi kendilerine masraf olacak tedbirlerden kaçınmaları ve de daha az ücret ödeyerek çok küçük yaşta çocukları en ağır şartlarda çalıştırmaları yüzünden bir çok arkadaşımız genç yaşta kapitalizmin kurbanı olmaktadırlar. Son günlerde bu tür cinayetlerin sayısı o kadar çok artmaktadır ki burjuvazi işlediği cinayetleri örtbas edebilmek için kiralık basından yardım istemek zorunda kalmıştır ve uşaklarının yardımıyla kamuoyunu yanıltıp, dikkatleri başka noktaya çekmek istemekte ve çoğu kez suçu iş cinayetlerine kurban olan işçilere yüklemektedirler.

Genç yaşta 5-6 nüfusa bakmak zorunda bırakılan işçi kardeşlerimizin çoğu sigortasız, sendikasız olarak çalıştırılmakta, işsizliğin çok yüksek boyutlara ulaştığı ülkemizde çok düşük ücretle çalışmaya, mecbur edilmektedirler. İşverenlerin bu tutumu karşısında, sadece seyirci kalan SSK ve iş müfettişleri işçilerin ihbar niteliği taşıyan tüm dilekçelerini dolaplara kilitlemekte, hatta çoğu kez müracaat yapan işçileri işverenlere ispiyonlamaktadırlar.

Mamo Öztürk

Bugün Gaziantep dokuma işçileri olarak bizler yukarıda anlattıklarımızın canlı bir örneğini yaşadık iş güvenliğinden yoksun, çalışma şartlarının çok ağır olduğu, sekiz on yaşlarındaki çocukların çalıştırıldığı iş kolumuzda bu ağır şartların sonucu olarak devrimci kardeşimiz Mamo Öztürk makinanın arasında kalarak canverdi. Tüm iş cinayetlerinde olduğu gibi bu kezde olaya «iş kazası» süsü verilmeye çalışıldı ve işçi kardeşimiz bu kan içici düzenin kurbanı değil kendi dikkatsizliğinin kurbanı olduğu şeklinde propoganda yapılmaya çalışıldı.

Fakat bir kaç kuruş daha fazla kâr için ve de bir kaç kuruş masraftan kaçınıldığı için arkadaşımızı göz göre kurban veren bizler, işlenen bu cinayet karşısında susmadık, sendikamız, iplik-iş ile birlikte cenaze töreni düzenledik ve işlenen bu cinayeti protesto ettik.

Yıllardır çarklar, gözü dönmüş bir avuç asalağın kâr hırsı yüzünden işçilerin kanlarıyla boyanıyor. Ama gün gelecek fabrikalar, tarlalar, siyasi iktidar, herşey emeğin olduğu zaman çarklar artık işçi kanıyla boyanmayacak ve o günler uzak değil.

Tüm Emeğin Birliği okurlarına selamlar.

Gaziantep'ten Bir Gurup Dokuma İşçisi

Proletaryanın Bağımsız Sınıf Politikası ve «UDC»

Mevcut durumda Türkiye'de iktisadi buhran gittikçe derinleşmekte, işbirlikçi tekelci sermaye doğal olarak bu buhranın yükünü başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçilerin sırtına yüklemeye çalışmaktadır. Bunun karşısında işçi sınıfı hareketinin de yeni bir kabarış dönemine girmesi de kaçınılmazdır. Daha bugünden halkın sırtına yüklenen yeni zamlarla emekçi sınıf ve tabakaların arasında başlayan huzursuzluğun zararsız hale getirilebilmesi için egemen sınıfların faşist baskı ve terörü artırdıkları ve daha da artıracakları açıkça görülmektedir. II. MC'nin kurulmasıyla birlikte gerici ve faşist güçlerin yeniden biraraya gelerek faşizmin baskı ve terörünü arttırması karşısında, işçi sınıfı ve demokratik güçlerin demokratik platformdaki mücadelesinin de güçlenmesi kaçınılmazdır. İşte böyle bir ortam içerisinde oportünistler de yeniden «anti-faşist cephe» çığırtkanlığı yaparak kendi deyimleriyle «UDC»nin kurulması girişimlerinde bulunuyorlar.

Oportünistlerin çığırtkanlıklarını yaptıkları «UDC»nin kurulup kurulamayacağı, ve bununla kime hizmet etmek istediklerini anlayabilmek için, bu çağrılaraın hangi politikanın ürünü olduğuna ve bu politikanın hangi maddi temelden kaynaklandığına kısaca da olsa bakmamız gerekir. Çünkü her sosyal olay karşısında takınılan tavır mutlaka bir temel politikaya dayanır. Bunun için bizde oportünistlerin ortaya attıkları «UDC» sloganı ve «UDC» uğruna yapılan çağrıların dayandığı temel politikanın ne olduğuna ve bu politikayla işçi sınıfının bağımsız sınıf politikası arasındaki temel farklılıklara bakarak bu soruna açıklık getirmeye çalışacağız.

İşçi sınıfı hareketinin henüz Marksist - Leninist temele dayanan politika etrafında birleşmediği dönemlerde işçi sınıfı adına ortaya çıkan birçok sapmanın varlığını devam ettirmesi kaçınılmazdır. Bu sapmaların varlığı başlangıçta nasıl kaçınılmaz ise, bunların işçi sınıfı hareketinin kabarış dönemlerinde giderek tecrit olup hareketin dışına atılmaları da o kadar kaçınılmazdır. Bugüne kadar Türkiye'de de birçok örgüt, fraksiyon ve grup işçi sınıfı adına ortaya çıkıp varlığını devam ettirebilmiştir. Fakat işçi sınıfı hareketinin giderek geliştiği Marksist - Leninist temellere dayalı görüşlerin yaygınlık kazandığı son yıllarda bu sapmaların çoğunun hergün biraz daha etkinliklerini yitirdikleri de bir gerçektir. Giderek etkinliğini yitiren oportünizmin henüz çeşitli örgüt, fraksiyon ve gruplar şeklinde varlığını devam ettirmesi ise oportünizmin kendi içersinde saflaşmasından doğan bir durum olmayıp, oportünizmin iflah olmaz kariyerizm hastalığının sonucudur. Oportünizm karakteri gereği birleşmeyi değil bölünmeyi bilir. Oportünizmin bu karakterini bir kenara iterek kendi içerisinde biraraya gelmesini sağlayacak güç, marksist - leninist temele dayalı işçi sınıfının hareketidir. Bu temele dayalı işçi sınıfının hareketi güçlendikçe oportünistler de kendi aralarında bu harekete karşı birleşirler. Varlığını ayrı ayrı örgüt, fraksiyon ve gruplarla da sürdürse nihai olarak her türlü oportünizmin varacağı yer burjuvazinin yanıdır. O bu karakteriyle Marksizm-Leninizm'den ayrılır ve özünde Marksizme-Leninizme karşı değişik görünümlerle de olsa daima burjuvaziye bel bağlar, işçi sınıfı hareketini de burjuvazinin kuyruğuna takmaya çalışır. Bunun için, bu yazımızda genel olarak her türlü oportünizm ile işçi sınıfının bağımsız sınıf politikası arasındaki temel farklılıkları belirtirken, bu oportünistleri ayrı ayrı ele almayacağız. Zaten birçok konuda bu oportünistlerin temelde birleştikleri de görülecektir.

Zafere ulaşmış proleter devrimlerin ilki olan Rus devriminde, Bolşevikler ile Menşevikler arasında ve sonra da II. Enternasyonal ile III. Enternasyonalin politikası arasındaki fark bu konuda evrenselleşip, dünyanın her tarafında işçi sınıfının bağımsız sınıf politikasının savunucuları ile her türden oportünist politikalar arasındaki temel fark haline gelmiştir. II. Enternasyonalin «dönek» önderleriyle Menşeviklerin politikalarının özü daima sınıf işbirliği, sınıflararası uzlaşma ve burjuvaziyle bloklar kurarak burjuvaziyle bağları koparmama siyasetine dayanıyordu. Buna karşılık Bolşevikler, ve III. Enternasyonal kendine Marksizmi - Leninizmi kılavuz edinmiş, politikalarını sınıf mücadelesi üzerine temellendirerek sınıf işbirliğini, burjuvaziyle uzlaşmayı ve burjuvaziyle her türden blok kurmayı lanetliyerek red eden bir politika izlemiş ve hayatın pratiğinde de bunun doğruluğunu ispatlamışlardır. Ülkemizde de Leninistlerin savunduğu işçi sınıfının bağımsız sınıf politikası ile her türden oportünist politika arasındaki temel fark burjuvaziye karşı alınan tavırdan kaynaklanmakta ve diğer bütün temel meselelerde ortaya çıkmaktadır. Devrimci hareketin temel meselelerinden biri olan devlet ve devrim konusunda bu fark kısaca şöyle yansımaktadır:

Tüm oportünistler bir iktidar değişikliğinden bahsettikleri halde çoğu bunun nasıl bir iktidar olduğunu, Türkiye'nin iktisadi, sosyal ve siyasi yapısından hareketle hangi sınıf temellerine dayanacağını ve bu iktidarın hedeflerinin neler olacağını açık seçik ortaya koymayıp, kendi oportünistliklerini gizleyebilmek amacıyla bu konuları muğlak bırakmaya çalışıyorlar. İşçi sınıfının bağımsız sınıf politikası herşeyden önce bu soruları açıklığa kavuşturarak gelişmekte ve güçlenmektedir.

Ülkemiz kapitalist üretim ilişkilerinin hakim olduğu, işbirlikçi-tekelciliğin gerçekleştiği emperyalizme yarı-bağımlı bir ülkedir. İktisadi yapıda hâkimiyetini sağlamış olan emperyalizm ve işbirlikçi - tekelci sermaye bu hâkimiyetlerini üst yapıda da sağlayarak devleti kendi kontrolleri altına alıp önemli ölçüde faşistleştirmişlerdir. Bu temelden hareketle Leninistler: işçilerin - yoksul köylülerin temel ittifakına dayanan tüm emekçi sınıflar, emperyalizm ve işbirlikçi tekelci burjuvazinin iktidar hâkimiyetine son verip kendi devrimci iktidarını kurmadan kurtuluşun mümkün olmayacağı görüşünü savunurlarken, tüm oportünistler buna karşı çıkarak hepsi de özünde aynı temelden hareket ederek şunları ileri sürüyorlar: «Bu sınıfsal güçlerin mevzilendirilmesi karşı-devrim hedefini yeterince daraltmaz, bunun için bu sınıfsal güçlerin mevzilendirilmesi yerine tüm ulusal güçleri almak gerekir» deyip, (tıpkı Menşevikler gibi) illa da bir burjuva kesimi ile blok kurma görüşünü savunuyorlar. İGD - DİSK üst yönetimi ve Ürün dergisi çevresi (ileri demoüratik bir düzen), ve daha bugünden karşı-devrim saflarına geçen Maocu sosyal şovenler (ulusal demokratik devrim), TEP ise (Milli Demokratik Devrim) şeklinde farklı, farklı belirttikleri devrim terimleri, özünde hepsi de «iyi» niyetli bir burjuvaziyle ittifak kurmaya dayanan bir tek devrim anlayışından kaynaklanmaktadır. Aslında, burada adını anmadığımız diğer tüm oportünist fraksiyonlar da, görünürde lafları ne kadar değişiklik arzetse de, gene aynı devrim anlayışından hareket etmektedirler. Meselâ, TİP, güya bir «sosyalist devrim» savunur görünmekle birlikte, ortaya attığı «düzenin demokratikleştirilmesi» teziyle yine böyle bir «iyi» burjuvaziyle blok kurma siyasetine bel bağlamaktadır. İşte bu anti-Marksist devrim anlayışı, oportünistlerin devrimci hareketin tüm süreci boyunca mücadelenin her alanında izledikleri politikaların temelini teşkil etmektedir.

Bu yüzden, oportünistlerin her sosyal ve siyasi olay karşısında takındıkları tavrı ve izledikleri politikayı doğru ve esaslı bir biçimde inceleyip eleştirebilmek için, bunun kaynaklandığı, yukarıda bahsettiğimiz devrim anlayışları gözönünde tutulmalıdır. Örneğin, tüm oportünistlerin geçtiğimiz 5 Haziran seçimlerinde izledikleri CHP'yi kayıtsız şartsız destekleme politikası da, daha önceki sayılarımızda belirttiğimiz gibi, burjuvaziyle sınıf işbirliği temeline dayanan devrim anlayışlarından kaynaklanmıştı.

Aynı gerçek, oportünistlerin faşizm ve faşizme karşı mücadele anlayışları konusunda da geçerlidir. Ve diğer bütün konularda olduğu gibi, işçi sınıfının ve tüm emekçi sınıfların faşizme karşı mücadelesinde izlenen politika açısından da, tüm oportünist çizgilerle proletaryanın bağımsız sınıf politikası arasında derin ve uzlaşmaz bir ayrım ortaya çıkmıştır. Bu ayrım, gene yukarıda belirttiğimiz gibi, birbirinden tamamiyle ayrı iki dverim anlayışına ve bunun yanında gene iki ayrı faşizm anlayışına dayanmaktadır.

Bu yazımızda ele alacağımız, İGD - DİSK üst yönetimi tarafından başı çekilen ve tüm oportünistler arasında belli bir yakınlaşmayı sağlayan, «UDC» politikasının gerçek yüzünü, ancak yukarıda değindiğimiz devrim ve faşizm anlayışlarını göz önünde tutarsak, ortaya çıkarabiliriz. Çünkü «UDC» tek başına ve bağımsız birşey değil, fakat oportünistlerin bugüne kadar işçi sınıfı adına izledikleri sınıf işbirliği politikasının bir devamı, olgunlaşmış ve çürümeye yüz tutmuş bir biçimidir. Kısacası, «UDC» konusunun anlaşılabilir bir hale getirilmesi için, bu politikanın dayandığı anlayışa ve «UDC» çığırtkanlarının faşizme karşı mücadelede 1. MC'nin kuruluşundan bu yana nasıl bir politika izlediklerine ve bu politikanın kimlere hizmet edeceğine bir göz atmak gerekir.

Anti-faşist mücadelede izlenen her politika bir faşizm kavram ve anlayışından kaynaklanır. Gerek 1. MC ve gerekse 2. MC dönemlerinde faşizme karşı mücadelede iki temel politik çizgi genel hatlarıyla ortaya çıkmıştır. Bu iki çizgiden biri proletaryanın bağımsız siyasi çizgisi, diğeri ise oportünist çizgidir. Bu iki çizgi arasında kesim ayrımı ortaya çıkarabilmek için önce, her iki çizginin faşizm anlayışlarına çok kısa da olsa bakalım:

Proletaryanın bağımsız siyasi çizgisi: Faşizm gelip geçici birşey değildir. Tekelci kapitalizm çağında, çökmekte olan ve işçi sınıfının gelişen devrimi karşısında iktidarını devam ettiremeyecek duruma gelen tekelci sermaye iktidarının eninde sonunda başvuracağı kanlı, terörist yönetimdir. Faşizm bir devlet sorunudur ve tekelci sermayenin, her ülkenin farklı şartlarına göre ayrı yollardan, devlet mekanizmasının kesin hâkimiyetini ele geçirerek kanlı ve terörist baskı yöntemlerini uygulaması demektir. Türkiye'de de, emperyalizm ve işbirlikçi tekelci sermaye, 12 Mart muhturasıyla, devler mekanizmasını kesin hâkimiyetine almış ve önemli ölçüde faşistleştirmiş ve o dönemde faşist diktatörlüğü tezgâhlamıştır.

Bunun yanında tekelci sermaye devlet eliyle sürdürdüğü faşist diktatörlüğe az da olsa belli ölçüde bir kitle temeli sağlayabilmiştir. 1973 sonlarında işçi sınıfının ve tüm demokratik güçlerin direnişi karşısında tekelci sermaye, faşist diktatörlükten bir adım geri çekilmişse de, gerek devlet mekanizmasında gerekse toplumsal güçler planında faşizmin maddi temelini gün geçtikçe daha da güçlendirmektedir. Aynı zamanda, açık faşist diktatörlüğe bugün için başvuramamakla birlikte, 1. ve 2. MC hükümetlerinde görüldüğü gibi faşist baskı ve terör politikasını örtülü (parlamenter) faşizm tezgahlayarak sürdürebilmektedir. Artık bu şartlarda, faşizmin yok edilmesinin, devletin faşizmden temizlenmesinin bir tek yolu vardır: o da, işçi sınıfı ve diğer emekçi sınıfların emperyalizm ve işbirlikçi sermayenin hâkimiyetini ve sınıf temellerini ortadan kaldırma uğruna giriştikleri demokratik devrimdir. Bu nedenle anti-faşist mücadele bir devrim sorunudur. Faşizme karşı demokratik devrim, ancak, işçi sınıfının önderliğinde tüm demokratik, emekçi sınıfların bir Birleşik Halk Cephesi içerisinde birleşebilmeleriyle mümkündür. Bu Halk Cephesi ise, proletaryanın bağımsız sınıf siyasetini yürüten gerçek partisinin etrafında birleşen sınıf bilinçli işçilerin ve emekçilerin faşizme karşı mücadelede tüm demokratik ve anti-faşist güçlere sadece alfta değil, ama prtaikte de önderlik ederek

onların eylem birliğini sağlamalarıyla kurulacaktır. Bu anti-faşist birlik, parti, örgüt ya da fraksiyon şeflerinin müzakere diplomasisi ve ıssız odalarda anlaşmaları yolundan değil, işçi sınıfı partisinin tutarlı ve kararlı politikası doğrultusunda hayatın her alanında faşizme karşı mücadeleyi sınıf bilinçli işçiler ve emekçiler sürdürecektir.

Bu Leninist politika karşısında, (İGD-DİSK üst yönetimi, TİP, TSİP, vs.) oportünistler ise: Dimitrof'un açıkça ortaya koyduğu, demokratik devrimi tamamlamamış, geri ülkelerde faşizmin, aşağıdan yukarıya doğru önce güçlü bir kitle temeli yaratarak değil, yukarıdan aşağıya devlet eliyle tezgâhlanacağı ve bu yüzden faşizmin her şeyden önce bir devlet sorunu olduğu, tezine âdeta meydan okumakta, faşizmi bir devlet sorunu olarak değil, gelip geçici bir siyasi hareket olarak görmektedirler. Bu yüzden, hep MHP hareketini faşizmin baş hamisi olarak göstermekte, ve bu faşizmin iktidara «tırmandığını» iddia etmektedirler. Maddi temelden yoksun ve ülkemiz gerçeklerinden soyut bu faşizm anlayışında o derece ileri gitmişlerdir ki, faşist terör ve katliam azgınlaştığında, faşizmin «basamakları dörder dörder tırmandığını» ileri sürerek, işi şaklabanlığa kadar vardırmışlardır. Faşizmi, bir kez «basamakları dörder dörder tırmanan» bir kez ayağı kayıp sırtüstü düşen (!) bir oyuncak zanneden bu oportünistler: bu oyuncak faşizm anlayışına uygun bir de oyuncak anti-faşist mücadele gündeme getirmişlerdir.

Bunun en açık örneği, bu oportünistlerin 1. MC döneminde faşizme karşı mücadelede işçi sınıfına göstermiş oldukları hedefler ve mücadele anlayışıdır. Kuşkusuz her pratik hareket bir siyasetin doğruluk veya yanlışlığını gösteren en kesin göstergedir. Bu görüşten hareketle, 1. MC döneminde bu oportünistlerin (özellikle İGD - DİSK üst yönetimi) anti-faşist mücadelede proleteryaya göstermiş oldukları hedefe ve önerdikleri mücadele taktiklerine, daha doğrusu, işçi sınıfının mücadelesini nasıl oyalayıp asıl hedeflerinden saptırmaya çalıştıklarına kısaca bir bakalım:

1. MC döneminde bu oportünistlerin faşizme karşı mücadelede işçi ve emekçi yığınlarına gösterdikleri temel hedef: MC hükümetinin yıkılması idi. Bu hedefi belirleyen ve kendilerine temel aldıkları slogan da «MC yıkılsın, demokratik bir iktidar kurulsun» şeklinde idi. Ve anti-faşist mücadelenin taktiği olarak da, yine bir «anti-faşist halk cephesi» çığırtkanlığı yapıyorlardı.

Bu politikanın pratikte vücut bulmadığı Türkiye'de yaşayan her aklı başında insan tarafından açıkça görülmüştür. Herkesin bilebileceği gibi, 1. MC'nin yıkılması ve bunun yerine «ilerici, halktan yana bir demokratik iktidarın kurulması» bu oportünistlerce anti-faşist mücadelenin yegâne hedefi olarak alındı. Pek tabii, MC'nin yıkılması ve böyle bir «demokratik» hükümetin kurulmasını, bir devrim sorunu olarak görmüyorlar ve göstermiyorlardı. Aksine bu oportünistler, yazımızın başında belirttiğimiz ve temelde burjuvaziyle sınıf işbirliğine dayanan devrim anlayışlarının gereği olarak, MC'nin yıkılması uğruna mücadelede, hepsi de, «anti-faşist cephe ittifakı» paravanası arkasında, CHP'nin kuyruğu altına sokuluyorlar ve «ilerici, halktan yana ve demokratik» hükümet diye de bir CHP hükümetini sayıklıyorlardı.

Bu politika doğrultusunda işçi ve emekçi yığınlar birtakım mücadelelere de sokulmak istendi ve sokuldu da. Bilindiği gibi daha sonra egemen güçlerin isteğiyle 1. MC hükümeti yıkılarak seçimlere gidildi. Seçimlerde de bu oportünistler, «faşizme karşı mücadele» adına, bütün işçi ve emekçi yığınları CHP'yi kayıtsız şartsız desteklemeye çağırdılar; çünkü onlara göre, CHP'nin kazanarak bir hükümet kurması, emekçi halkın faşizm belasından kurtulması ve «ilerici, demokratik bir iktidara» kavuşması demekti. Seçimler sonucunda CHP'nin hükümet kurması gündeme geldi, fakat hükümeti kurmuş olan CHP bir aylık süreden sonra güvenoyu alamayarak geri çekildi ve yerine 2. MC kuruldu.

Şimdi sormalı bu oportünistlere: Temel hedef olarak gösterdiğiniz 1. MC hükümeti yıkıldı; peki ne oldu faşizme? O da 1. MC ile birlikte yıkıldı mı? Eğer yıkıldıysa, şimdiki «tırmanan» 1. MC'nin yıkılmasına rağmen devam mı ediyor? Faşizm, 1. MC ile birlikte öldü ve sonra da 2. MC ile yeniden mi dirildi? Yok eğer böyle olmadıysa, yani faşizm eşittir MC'ler değilse; MC'ler sadece faşizmi uygulayan birer araç ise; faşizmin esas maddi temeli emperyalist ve işbirlikçi tekelci sermaye ise; bu güçler Türkiye'nin ekonomik ve siyasi yapısında hakim oldukları müddetçe, faşizmi MC'lerle değil de başka hükümet biçimleriyle de uygulama alanına koyabilirlerse; faşizmin yıkılması, MC'lerin yıkılıp yerine CHP'nin gelmesiyle değil, fakat emperyalist ve işbirlikçi tekelci sermayenin ortadan kaldırılmasıyla mümkünse; o halde neden işçi sınıfı ve tüm emekçilere hedef şaşırtılarak, faşizmin yıkılması hedefi olarak MC'nin yıkılması göstreiliyor? Faşizmin esas maddi temeli emekçi halkın gözünden neden saklanıyor? Faşizmin maddi temelini teşkil eden emperyalist ve işbirlikçi tekelci sermayenin gerek duyduğu zaman faşizmi sadece MC'lerle değil (örneğin, 12 Mart'ta görüldüğü gibi) başka yollardan da uygulama alanına koyabildiği kabul edilmiyor da faşizm olarak MC'ler gösteriliyorsa, MC'ler hükümet olup devleti yönettiği halde, bu oportünistler neden hâlâ faşizmin «tırmandığı» teranesine devam ediyorlar? Meselenin basite ve somuta indirgenmiş bu haliyle açıkça görülecektir ki, bu politika İGD - DİSK yöneticilerinin ve diğer oportünistlerin alçak yüzlerini açıkça ortaya koymaktadır.

1. MC döneminde oportünistler tarafından yapılan «anti-faşist cephe» çağrılarına gelince: oportünistlerin bu çabaları da, gösterdikleri diğer hedefler gibi iflasla sonuçlanmıştır. Faşizme karşı mücadelede böyle bir halk cephesi, anti-faşist mücadele sonucu demokratik devrimin gerçekleştiği Bulgaristan'da ve buna benzer ülkelerde görüldüğü gibi, ancak bağımsız sınıf siyasetinin ortaya koyduğu hedefler temelinde ve işçi sınıfı partisinin öncülüğünde tüm emekçi yığınların faşizme karşı birleşebilmeleri ve her türlü burjuva politikayı dıştalamaları halinde kurulabilir, ve bu cephe faşizmin maddi temelleri ortadan kaldırılıncaya kadar varlığını ve mücadelesini sürdürür. Bizdeki oportünistler ise, her MC'de yeni bir «cephe» kurmaya kalkışırlar. 1. MC'nin kuruluşunda ortaya atılan «anti - faşist cephe» çağrıları ne oldu? Böyle bir cephe kurulabildi mi? Hayır. Zaten bu çağrılar sonradan unutuldu. Ama, MC'nin yıkılıp yerine CHP'nin «demokratik bir iktidar kurmasını hayalleyen oportünistler, gerçekler karşılarına yeniden bir MC hükümeti çıkarınca, şaşkınlık ve telaşe içerisinde, daha önce bir kenara bıraktıkları «cephe» çağrılarına yeniden sarıldılar.

Bunlar, oportünistlerin yukarıda kısaca değindiğimiz oyuncak faşizm anlayışlarına dayanan oyuncak «anti-faşist cephe» politikalaarının yol açtığı gülünçlüklerdir. Bu komiklikler işçi sınıfı adına yapıldığı ve işin kötüsü işçi ve emekçi yığınlarının belli bir kesimi böylesi politikalaarın peşinden sürüklenerek oyuncağa çevrilmek istenediği için, artık bu komedi bir trajediye dönüşmeye başlamıştır.

İşçi sınıfı bağımsız ve ayrı bir sınıftır. Gene kendisine ait ayrı ve bağımsız bir politikası olmalıdır. İşçi sınıfının esas mücadelesi bir iktidar mücadelesidir. Bu mücadelesinde, derin ekonomik, sosyal ve siyasi tahlillere dayanan bir genel politika tespit eder. Ve bu politikasını farklı şartlara göre değişik taktiklerle yürütür. Yoksa, olaydan olaya yeni politikalar saptamaz, her yeni olay karşısında yeni baştan karar değiştirmez, yeni yeni güç mevzilendirmesi yapmaz. Basit bir olayı, bir sosyal değişimmiş gibi görmez. İşçi sınıfı, uzun ve çetin bir iktidar mücadelesini amaçlar, bunun strarejisini ve güçlerin mevzilenmesini bir kere saptar. Hangi güçlere karşı ne için nasıl mücadele edeceğini, hangi güçlerle ne için, nasıl bir ittifak kuracağını bir kere saptar. Ve tespit edilmiş bu hedefler doğrultusunda çeşitli taktiklerle mücadelesini sürdürür. Halbuki, oportünistlerin yaptıkları, işçi sınıfına doğru hedefler göstermek ve belli kararlı politikayı sonuna kadar izlemek değil, bir belirsizlik ve bilmezlik politikası izleyerek olayların akışına kapılmak, hesap etmediği olaylar karşısında şaşkına uğramak, sağa sola yalpalamak ve bu şaşkınlıkla ne idüğü belirsiz kararlar almaktan başka birşey değildir.

1. MC döneminde İGD-DİSK üst yönetiminin ve diğer oportünistleri faşizme karşı izlemiş oldukları politika ve işçi sınıfına gösterdikleri hedeflerin âkıbeti işte budur. «Perşembenin gelişi Çarşambadan bellidir» sözünde olduğu gibi, bu oportünistlerin geçmişteki politikaları nasıl bir âkıbete uğramışsa, mevcut durumda «UDC» adı altında uygulamaya koydukları politikanın da aynı âkıbete uğraması kaçınılmazdır.

Geçmişini kısaca açıklamaya çalıştığımız bu oportünist politikanın bir devamı olan «UDC» politikasının ne olduğu, hangi sınıfsal temele dayandığı ve nereye doğru gelişim izleyeceğini de özet olarak belirtelim.

Bilindiği gibi, 1. MC'nin kuruluşunu takip eden dönemde «anti-faşist cephe» çağrılarına sarılan oportünistler, oportünizmin böylesi cepheleri oluşturamayacağı gerçeğinden dolayı, daha sonra bu konuda hayal kırıklığına uğramışlar ve sonuçta, faşizme karşı mücadele adına CHP'yi desteklemekten ve sosyal-demokrasiyi «ilerici, halktan yana» bir kurtuluş olarak işçi ve emekçi yığınlarına yutturmaya çalışmaktan başka izleyecek bir politika bulamamışlardır. Nitekim, Haziran seçimleri sırasında bu oportünistlerin CHP yardakçılığı son haddine ulaşmış ve CHP'nin iktidara gelip kendilerini faşizmin belasından kurtaracağı umuduyla burjuvaziye hizmette birbirleriyle hızlı bir yarışa girişmişlerdir. Aynı zamanda, kendileri gibi CHP borazancılığı yapmayan ve proletaryanın bağımsız siyaseti doğrultusunda işçi ve emekçi yığınlarına siyasi gerçekleri açıklayan sosyalistlere CHP'lilerden de daha gözü dönmüş bir biçimde saldırmışlardır. Ama bütün bu çabalarına rağmen, seçimler neticesinde CHP'nin ne tek başına ve ne de başka partilerle koalisyon biçiminde hükümet olamaması bu oportünistlerin bütün hayallerini yıkmış, beklemedikleri bir 2. MC karşısında şaşkın bir duruma sokmuştur. Ama oportünistler ,bütün bu gerçeklere rağmen daha hâlâ, «ilerici, halktan yana, demokratik» bir CHP hükümeti sevdasından vazgeçmemiş, CHP hergün biraz daha tekelci sermaye güdümüne girmesine, hergün biraz daha faşizm ve siyasi gericilik karşısında «ılımlılaşması»na ve CHP yönetimi artık bugüne kadar sürdürdüğü göstermelik demokrasi havariliğinden gittikçe uzaklaşmasına rağmen, uslanmamışlardır.

Bu oportünistlerin bugünkü «UDC» politikaları, yine tüm işçi ve emekçi yığınları faşizme karşı «mücadelede» CHP'nin kuyruğunda birleştirmeyi amaçlamaktadır. Açıkça, «UDC»nin hedefinin «2. MC'nin yıkılması ve ilerici, ulusal ve demokratik bir hükümet kurulması» olduğunu ilân etmektedirdirler. Kısacası, «anti-faşist cephe» teranelerinin hedefinde, 1. MC dönemindekinden hiçbir farklılık yoktur. Bu zavallıların «UDC» politikalarının iflas etmesi için, belli ki, 2. MC hükümetinin dağılıp yerine bir CHP-AP koalisyonunun geçmesi bile yetecektir. Çünkü faşizme karşı mücadelede dayandıkları ve güvendikleri burjuva reformizminin AP ve diğer faşist ve gerici partilerle uzlaşması ve işbirliğini geliştirmesi, bu oportünistlerin faşizme karşı mücadelede çizmiş oldukları stratejinin kökünden yıkılmasına yolaçacaktır.

Kısacası, daha başından «UDC» politikasının ne olduğu ve nereye gideceği bellidir. Ama biz yine de, gerçek bir anti-faşist halk cephesinin sınıfsal ve siyasi muhtevasının ne olduğunu daha iyi açıklayabilmek için bu «UDC» sorununu biraz daha açalım.

İşçi sınıfını, bağımsız siyasetini savunan kendi öz partisi olmaksızın ve böyle bir parti öncülük etmeksizin gerçek ve güçlü bir anti-faşist cephenin kuruluşu mümkün değildir. Bilindiği gibi, bugün «UDC» adı altında kurulmaya açlışılan cephenin öncülüğünü görünüşte, sendikal bir örgütlenme olan DİSK'in üst yöneticileri yapmakta, fakat esasında bu cephenin, «toplumsal ilerleme» çizgisini savunan siyasi örgüt tarafından yönlendirildiğini ileri sürerek kendilerini savunmaktadırlar. Bu boş bir savunmadır. Çünkü, işçi sınıfını kendi sosyal-reformist politikalarına âlet etmeye çalışan «toplumsal ilerleme» çizgisinin bugüne kadarki pratiği Türkiye işçi sınıfı tarihine bir yüz karası olarak geçmiştir. Daha önceden de belirttiğimiz gibi, böylesi bir anti-faşist cepheye öncülük edebilmek için, işçi sınıfı partisi adını almak yetmez, fakat bu partinin her şeyden önce gerçekten işçi sınıfı çıkarları doğrultusunda bir politika izlemesi ve sınıf işbirliği ve burjuvaziyle blok kurma politikalarını tümüyle ve pratik mücadelesinde reddetmesi gerekir. «UDC»ye böyle bir parti tarafından öncülük edilmediği açıktır.

Eğer bir anti-faşist cephe bir işçi sınıfı partisi tarafından yönlendiriliyorsa, bu cephenin açık ve

kesin programı da açıklanmış olmalıdır. Oysa «UDC» işçi sınıfının devrim mücadelesinin hedefleri doğrultusunda hiçbir ilkeye dayanmayan temelsiz bir birliği amaçlamaktadır. Anti-faşist cephelerin amaçları, her şeyden önce faşizme karşı olan tüm emekçi güçlerin biraraya getirilerek, işçi sınıfının öncülüğünde yürütülen mücadeleye tâbi kılmak, ve bu mücadeleyi faşizmin maddi temeline karşı yöneltmektir. Yani ülkemiz şartlarında, faşizme karşı olan tüm demokratik, emekçi güçleri faşizmin maddi temelini teşkil eden işbirlikçi tekelci sermaye düzeninin ortadan kaldırılması uğruna bir mücadeleye sevk etmektir. Ancak böyle bir hedef doğrultusunda birleşebilen güçlerin oluşturacağı cephenin vereceği mücadele faşizm tehlikesini gerçekten ortadan kaldırabilir.

Faşizmin maddi temellerine karşı böylesi bir mücadele en geniş emekçi yığınların her şeyden önce, hayatın her alanında tekelci sermayenin kendilerine karşı yöneltti̇ği faşist saldırıya karşı eylem birliğine sokulması gerekir.

«Üçüncü Enternasyonal eylem birliği konusunda bir tek koşul öne sürmektedir; bütün emekçilerin kabul edebileceği bir koşul: Eylem birliği faşizme, sermayenin saldırısına, savaş tehdidine ve sınıf düşmanlarına yönelmelidir.» (G. Dimitrov, Faşizme Karşı Birleşik Cephe, s. 69).

Anit-faşist cephenin oluşabilmesi için temel şartlardan biri olan tüm emekçi sınıfların eylem birliği, her yerde öncelikle faşizmin maddi temeli olan sermayenin saldırısına ve sınıf düşmanlarına karşı oluşmalıdır. Emekçi sınıfların eylem birliğinin gerçekleşmesi, işçi sınıfının öncülüğünün sağlanması ve faşizme karşı mücadelede emekçi sınıfların siyasal birliğinin pekişmesi için de, bu cephenin bazı temel ilkeleri en başından açıkça tespit edilmelidir. Üçüncü Enternasyonal'in bu konuda, yani tüm emekçilerin birliğinin sağlanmasında ortaya koyduğu e ntemel ve belirleyici ilkeler:

«Burjuvaziden tamamiyle ayrılmak ve sosyal - demokrasinin burjuvazi ile birlikte yer alacağı bloku tamamiyle kırmak,» ve

«burjuva yönetiminin yıkılmasının ve proletarya iktidarının kurulmasının zorunlu olduğunu anlamak,»tır. (a.g.e., s. 120-121)

İşte, Üçüncü Enternasyonal faşizme karşı halk cephesinin, faşizme ve onun maddi temelini teşkil eden tekelci sermaye düzenine karşı mücadelede emekçi sınıfların gerçek birliğini sağlayabilmesi için, dayanması zorunlu olan ilkeleri böyle koyarken, bizim «UDC» savunucusu oportünistlerimiz, burjuvaziden tümüyle ayrılmak ve sosyal demokrasinin burjuvazi ile blokunu kırmak şöyle dursun, bu temel ilke doğrultusunda mücadele veren ve CHP'nin gerçek yüzünü sergileyen sosyalistlere karşı çıkıyorlar.

Sosyal-demokrat bir politikanın savunucusu görünen CHP, homojen bir sınıfsal yapı taşımamaktadır; özellikle CHP'nin yönetici kesimi işbirlikçi tekelci sermayenin ve diğer orta burjuva katmanların temsilcilerinden oluşurken, partinin tabanını da geniş küçük-burjuva ve diğer emekçi yığınlar oluşturmaktadır. Dolayısıyla, CHP çok yönlü bir sınıf muhtevasına ve bunun sonucu olarak farklı siyasi eğilimlere sahiptir ve gelişen siyasi olaylar karşısında bu farklı siyasetlerin birbirinden uzaklaşmakta ve giderek bir parçalanmaya yol almaktadır.

CHP'yi bu yapısıyla bir anti-faşist halk cephesinin içerisine çağırmak ancak oportünistlerin işidir ve bu, sosyal demokrasi ile burjuvazinin blokunu kırmak değil, tersine bu blokun devamını sağlayarak CHP'nin gerçek sınıfsal ve siyasi niteliğini onun küçük-burjuva tabanından gizlemeye yardımcı olmaktır. Eğer gerçek ve tutarlı bir anti-faşist halk cephesi politikası izlenmek isteniyorsa, CHP konusunda izlenecek tek siyaset, CHP yönetiminin ve bu parti içerisinde yer alan işbirlikçi sermaye sınıflarının temsilcilerinin, küçük-burjuva kitle tabanı üzerindeki etkinliğini kırmak ve bu geniş emekçi kitleyi anti-faşist cephe içerisinde işçi sınıfı ile eylem birliği içerisine çekmektir. Kısacası, CHP'nin büyük burjuva yöneticileriyle işbirliğine değil, onun geniş küçük-burjuva tabanı ile faşizme ve sermaye saldırısına karşı mücadelede eylem birliğine girmek. Yoksa CHP ile, bu yapısına rağmen, bir uzlaşmaya ve işbirliğine girmek, ancak ve ancak işçi sınıfının faşizme karşı mücadelesine hıyanet demek olur. İşte, anti-faşist halk cephesi konusunda Leninistlerle her türden oportünistleri birbirinden temelde ayıran en önemli ilkelerden biri budur.

Zaten «toplumsal ilerleme» şampiyonlarının ortaya attığı ve birçok oportünist fraksiyonun destekledi̇ği «UDC» de, işçi sınıfının ve tüm emekçilerin faşizme karşı greçek bir cephesi olmayıp, bir CHP hükümeti oluşması uğruna 2. MC'ye karşı bir cephedir. Bu doğal karşılanmalıdır.

Bu oportünistler, her ne kadar «UDC»nin bir anti-faşist halk cephesi olacağını iddia ediyorlarsa da ,özünde bu, kendi sosyal-sahtekârlıklarını gizleyebilmek için kullandıkları bir kılıftır. Çünkü, bunların herkes tarafından bilinen «toplumsal ilerleme» için «ilerici, halktan yana, demokratik bir hükümet» tezleri de bir CHP hükümetinden başka birşeyi amaçlamamaktadır. Bunların zaten bilinen oportünist karakterlerinden dolayı, bir CHP hükümeti uğruna cepheler oluşturmaları gayet anlaşılabilir bir şeydir. Ama, burada bizi ilgilendiren şey, kendi sosyal reformist politikalarının peşinden daha geniş yığınları çekebilmek için, bir «anti-faşist cephe» çağrısıyla ortaya atılmalarıdır. Anti-faşist halk cephelerinin hedefleyeceği hükümet nasıl bir hükümet olmalıdır? Emperyalizmin ve işbirlikçi tekelci sermayenin güdümü altındaki bir CHP hükümeti mi? Yoksa, örneğin, Bulgaristan'da görüldüğü gibi bir birleşik emek cephesi hükümeti mi?

«Bütün birleşik cephe hükümetlerinden, diğer hükümetlerin politikalarından tamamen değişik bir politika gütmesini, durumun gerektirdiği kesin ve devrimci isteklere cevap verilmesini istiyoruz. Sözgelimi, üretimin kontralü, bankaların kontrolü, polisin dağıtılması, vs.» (a.g.e., s. 109)

Dimitrof'un açıklamalarından da anlaşılacağı gibi, Türkiye'de de, demokratik devrimin bir sorunu olan faşizmin maddi temelinin yıkılması ve bu devrimin geliştirilerek sosyalizme yönelmesi için, anti-faşist cephe politikasının hedefleyeceği hükümetin burjuva sınırları aşan ve kapitalizmin temeline karşı bir siyaset izlemesi zorunludur.

«UDC» oportünistlerinin savunduğu bir CHP hükümeti ise, kapitalizmin temeline karşı olmak şöyle dursun, kapitalistlerin her krizinde onların kurtarıcısı olarak, sermaye düzeninin en iyi savunucusu olarak ortaya çıkmaktadır. Oportünistlerin «UDC» içerisinde CHP ve buna benzer diğer burjuva temsilcileriyle birleşmesi ve bir CHP hükümeti uğruna mücadeleleri, bu sosyal-sahtekârların birleşik halk cephesi kurma yolunda işçi sınıfının göstereceği Marksist ilkelerden ne kadar uzaklaştıklarını göstermektedir.

«Uygulamada birleşik cephe, partinin genel ilkelerini terketmesi veya tavizci bir politikaya yönelmesi değildir. Bu sadece emekçilerin çıkarına, somut ve anti-kapitalist bir platformun kurulmasını ve bu platformun işler hale getirilmesi için ortak mücadele yapılmasının kabul edilmesidir.» (a.g.e., s. 8)

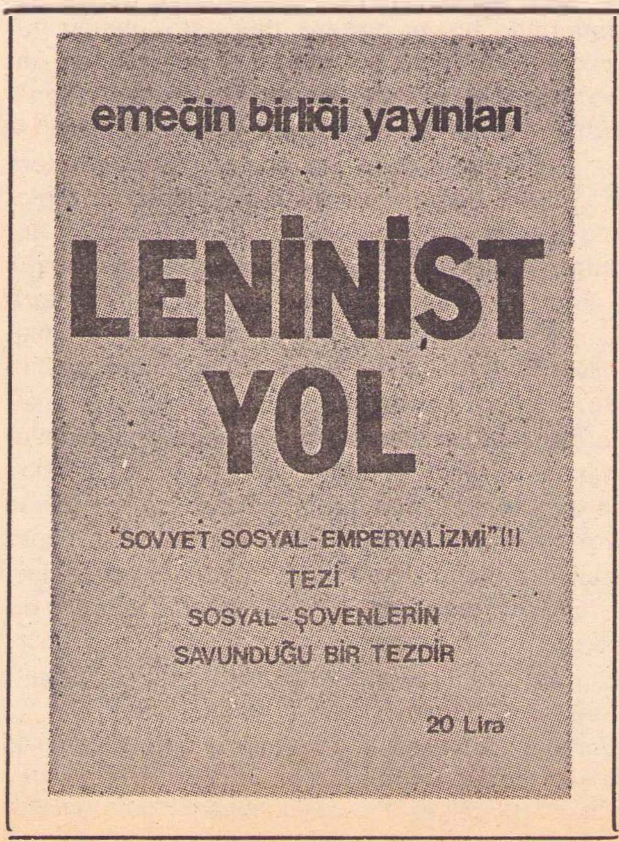
İGD - DİSK üst yönetiminin çığırtkanlığını yaptığı «UDC» ise emekçilerin çıkarına bir anti - kapitalist platformun oluşması yerine, kapitalizmin hakimiyetinin daha uzun bir süre devam ettirilmesini amaçlayan bir platformun oluşumunu getirmektedir. Çünkü hedef olarak tesbit edilen «2. MC'nin düşürülmesi», bugün, Halil Tunç gibilerinin ve işbirlikçi tekelci burjuvazinin bir kesiminin de içinde yer aldığı bir platform oluşturmaktadır. Hatta Halil Tunç bu konuda daha ileri giderek 2. MC'nin düşürülmesi yolunda ordunun müdahalesini dahi önermiştir. Kısacası, bizim «UDC» oportünistleri öyle zavallı bir duruma düşmüşlerdir ki, tıpkı 1. MC'nin düşürülmesinde olduğu gibi, daha MC'nin düşürülmesini hedefleyen «anti-faşist» cephelerini dahi toplayamadan MC'ler bizzat işbirlikçi tekelci sermayenin kendisi tarafından düşürülmekte ve bun oportünistlerin eli koynunda boş kalmaktadır.

«UDC» öylesine bir «cephe»dir ki, içerisinde Halil Tunç'tan tutun CHP içindeki en has tekelci sermaye temsicilierine kadar herkes yer almaktadır, faşizme karşı gerçekten mücadele edecek işçiler ve emekçiler hariç...

Böylesi bir cepheye, geçen sayımızda da belirttiğimiz gibi, ancak «siyasi simsarlar cephesi» denilebilir.

«UDC»nin gerçek yüzünü açığa çıkarabilmek için daha çok şeyler yazılabilir ve yazılacaktır. Ancak şu açıklamalardan da, «UDC»nin sınıfsal ve siyasi muhtevasının ne olduğu ve bu politikanın nereye doğru gelişeceği ortaya çıkarılabilir. Özellikle nereye gideceği açıkça bellidir: burjuvaziyle kopmaz ve parçalanmaz bir sınıf işbirliğine... Ancak bizi ilgilendiren en önemli şeylerden biri İGD - DİSK üst yönetiminin bu sınıf işbirliği politikasını proletarya adına savunmaları ve geniş işçi yığınlarını bu doğrultuda etkilemek istekleridir. Bu yüzden, tüm sosyalistlerin ve tüm sınıf bilinçli işçilerin bu oportünist politikaya ve bu aldatma çabalarına karşı en kararlı mücadeleyi hiç durmaksızın sürdürmeleri ve oportünizm karşısında proletaryanın bağımsız sınıf politiksaını mücadelenin her alanında hayata geçirmeleri ve tüm işçi ve emekçi yığınların bu politika etrafında birleşmelerini sağlamaları günümüzün en zorunlu görevidir.

Bu görevi yerine getirmenin tek yolu, sahte cepheler içinde yer almak değil, faşizme karşı mücadelenin en ön saflarında yürüyerek, proletaryanın gerçek sınıf partisini yaratmaktır.

Düzeltme

— Gazetemizin 8. sayısında yer alan «1 Mayıs Provokasyonu ve Demokratik Mücadelede İttifakalr Sorunu Üzerine» adlı yazıda bir teknik hata olmuştur. Bu yazının içerisinde yer alan ve «Aydınlık» dergisinden aktarılan, alıntı, yazıda not edildiği şekilde, («Aydınlık», No. 76) sayısından değil, fakat («Aydınlık», Mayıs 1976, sf. 16) sayısından, yani 63. sayıdan alınmıştır.

Ayrıca, gazetemizin 9. sayısında yer alan «Bağımsız Türkiye Gazetesi ile Demokratik Devrim Polemiği Üzerine — 2» adlı yazının 8. sayfasının ilk sütununun ilk paragrafında gene önemli bir dizgi hatası olmuştur.

«Ve bu devrim sermayenin tümünü (yani küçük sermayeyi) ortadan kaldırmayı hedefleyeceğine...» sözleriyle başlayan cümlenin doğrusu şöyledir:

«Ve bu devrim sermayenin tümünü (yani küçük sermayeyi de) ortadan kaldırmayı hedeflemeyeceğine ve sermayenin tümünü ortadan kaldırma görevini sosyalizme geçiş aşamasında üstleneceğine göre, bu devrim sosyalist değil, fakat kesintisiz olarak sosyalizme geçecek olan bir demokratik devrimdir.»

Düzeltir ve okuyucudan özür dileriz.

TÜRKİYE'DE FAŞİZM VE FAŞİZME KARŞI MÜCADELE

Bugüne kadar çeşitli yazılarımızda bu konudaki görüşlerimizi öz olarak belirtmiş olmamıza rağmen konunun etraflıca açıklamasını yapmamıştık. Fakat Türkiye'nin içinde bulunduğu mevcut durumda bu konu daha da güncelleşip, önem kazandığından bu konuda kısa açıklamalar artık yeterli olmayıp konunun etraflıca açıklaması bir zorunluluk olmuştur. Bunun içinde bu yazımızda, faşizm ve faşizme karşı mücadelede proletaryanın ve onun devrimcilerinin izlemesi gereken politikanın temel hatlarının açıklanmasını bu sayıdan itibaren tefrika halinde yayınlamaya başlayacağız.

Devrimci mücadelenin diğer bütün sorunlarında olduğu gibi, ülkemizdeki faşizm konusunda da, parçayı tekbaşına ele alarak değil, fakat bütünü ele alıp parçayı bütünün içersinde inceleyip, doğru bir sonuca varabilir ve açıklamalarımızı daha anlaşılır hale getiririz. Şüphesiz, parçalar bütünü teşkil ederler ama, bütünü tümüyle temsil edemezler.

Ancak bütünün birer parçası olarak, bütün tarafından temsil edilirler. Bu perspektiften hareketle, mevcut Türkiye faşizmini tahlile geçmeden önce, genel olarak faşizmin tanımı, nitelikleri ve biçimleri ve Türkiye'nin ekonomik ve sosyal yapısına kısada olsa bir göz atmamız gerekecek.

1 — FAŞİZM GENEL TANIMI ÜZERİNE

«Faşizmin hiç bir genel tanımı —doğru olsa bile— değişik aşamalardaki bütün ülkelerde gelişiminin ve faşist diktatörlüklerinin çeşitli biçimlerinin özel niteliklerinin incelenmesi gereğini ortadan kaldırmaz.» (G. Dimitrov, faşizme karşı birleşik cephe, s. 147)

Açıkça anlaşılabileceği gibi, genel bir tanımını yapmak gerekirse, faşizm, çeşitli yollardan iktidara gelen ve çeşitli yöntemlerle uygulanan, tekelci-sermayenin en gerici kesiminin açık veya örtülü (kapalı) terörist diktatörlüğüdür. Burjuva devrimler çağında, burjuvazi feodalizme karşı iktidar mücadelesinde, işçi sınıfı ve diğer emekçi tabakaların desteğini alabilmek için, halk tabakalarının da zorlamasıyla, tarihsel bir zorunluluk olarak işçi sınıfına ve emekçi yığınlarına burjuva demokrasisini tanımak zorunda kalmıştır. Ancak, kapitalizmin tarihi gelişim sürecinde sermayenin giderek temerküz olması, tekelleşmesi, ve kapitalizmin en üst aşaması olan emperyalizm aşamasına ulaşması; yeni ve daha ileri bir toplumsal düzenin temsilcisi olan prolataryanın nicelik ve nitelik olarak güçlenip burjuvaziye karşı bir iktidar altarnatifi haline gelmesi ve bu uğurda dünya çapında bilinçli mücadelelere girişmesi; bütün bunlar, o döneme kadar burjuva iktidarının temelini teşkil eden burjuva demokratik —diktatörlüğün tekelleşen ve geriicleşen burjuvazinin kendi düzenini sürdürebilmesi ve yaşatabilmesi için yetersiz kalmasına yol açmıştır.

Tekelci dönemde de kapitalizmin buhranlarının artarak devam etmesi ve üretim ilişkisi ile üretici güçlerin arasındaki çelişkilerin giderek daha da derinleşmesi sonucu burjuvazinin

-1-

demokratik —diktatörlük yöntemlerinin bu iktisadi ve siyasi buhranların ve çelişkilerin üstesinden gelmede yetersiz kalması gerçeği tekelci burjuvaziye, kendi iktidarını devam ettirmek için yeni yönetim biçimlerini gereksindirmiştir. O zaman, tekelci burjuvazinin bulduğu yol, gerekli hallerde burjuva demokratik diktatörlüğü yerine faşist diktatörlük yönetimini getirmek olmuştur. Bu «muhteşem» yönetim biçimini keşfettikten (!) sonra tekelci burjuvazi faşizmi her ülkenin ekonomik ve politik konumuna göre değişik şartlarda farklı yöntemlerle uygulamaya koymuştur. Faşizmin, her ülkenin tarihi ekonomik ve politik şartları gereği, hangi yöntemlerle iktidara geldiğinin ve hangi yöntemleri uyguladığının anlaşılır biçimde açıklanabilmesi için, kapitalist (modern) sermayenin oluşum ve gelişimine ve bunun toplumsal ve politik yapıda yol açtığı değişimlere, kısaca da olsa bir göz atmak gerekir.

Modern sermaye 15. Yüzyılın sonlarında ve 16. Yüzyılın başlarında Avrupa'da doğmaya başlamış ve 17. Yüzyılın sonlarında doğru, sermaye birikiminin gelişmesi ve yeni dünya pazarlarının keşfedilmesi sonucu, sermaye kendi (iç) pazarlarının dışına taşmış ve 20. Yüzyılın başlarına kadar süren serbest rekabetçi kapitalizm döneminde, sermaye ihracı yanında, esas belirleyici olan meta ihracı yolundan dünya pazarlarına yayılmış ve hakimiyetini gerçekleştirmiştir. 1900 lere doğru sermaye temerküzü yüksek boyutlara ulaşmış ve kapitalist sermaye tekelleşerek emperyalist sermaye aşamasına varmıştır. Modern sermayenin tekelleşerek mali sermaye (finans kapital) haline dönüşmesiyle birlikte, 1900'lerden sonra meta ihracı yerini sermaye ihracına, serbest rekabette yerini tekelciliğe bırakmıştır.

Mali sermayenin bu oluşumu ve dünya pazarlarında hakim duruma gelmesi dünyada büyük değişikliklere yol açmıştır. Her şeyden önce, kapitalist dünya: bir tarafta, dünyayı kendi aralarında paylaşmış bir kaç büyük emperyalist devlet; diğer tarafta ise emperyalist devletlere doğrudan bağımlı ya da mali, siyasi ve diplomatik ağlarla dolaylı yollardan yarı-bağımlı duruma getirilmiş ülkeler olmak üzere, iki büyük kampa ayrılmıştır. Modern sermayenin bu tarihi gelişim sürecinde, dünya pazarlarında hakimiyet kurmuş büyük emperyalist ülkeler yanında, Norveç, Danimarka ve Avusturya gibi ülkelerde, burjuva demokratik devrimini tamamlamış ve gelişmiş kapitalist ülkeler haline gelmişlerdir. Kapitalizmin tarihi gelişim süreci içinde varmış olduğu emperyalizm aşamasından sonra henüz burjuva demokratik devrimini gerçekleştirememiş olan geri ülkeler, zorunlu olarak, artık bu tarihi oluşumun dışında kalmışlardır.

Bu tarihi, ekonomik sosyal olgudan dolayı, kapitalist dünyayı, genel anlamda, bir tarafta burjuva demokratik devrimini gerçekleştirmiş ülkeler, öbür tarafta ise burjuva-demokratik devrimlni gerçekleştirememiş ülkeler (geri bırakılmış ülkeler) olarak niteleyebiliriz. Bu kısa değerlendirmeden sonra, kapitalist dünyanın bu iki kampının ekonomik, tarihi ve sosyal yapılarına göre faşizmin geliş biçimi ve yöntemleri konusunda genel tanımlamalara girebiliriz artık.

Her toplumsal olayın olduğu gibi, faşizm denen olgunundа içinde bulunulan tarihi şartlara yani her ülkenln iktisadi ve sosyal yapısına, içerisine düşmüş olduğu iç bunalımların niteliğine, devletler arası ilişkilerine ve genel dünya konjüktürüne göre değerlendirilmesi gerekir. Bu nedenlerdn dolayı, faşizmin geliş biçimleri üzerine genel tanımlamayı:

1 — Burjuva - demokratik devrimini tamamlamış ülkeler:

2 — Burjuva-demokratik devrimini tamamlayamamış ülkeler, açısından yapmak zorundayız.

Faşizmin tekelci sermayenin en gerici, en azgın ve kanlı diktatörlüğü olduğu genel tanımından hareket ederek, önce burjuva-demokratik devrimini gerçekleştirmiş ülkeleri ele alalım:

Bu ülkelerde, tekelci sermaye, ekonomik yapıda kesin hakimiyetini kurmuş ve diğer bütün sermayeleri kontrolu altında tutan mali sermaye haline gelmiş olduğu gibi, üst yapıya, yani en başta siyasi yapıya da hakim olmuştur. Bu ülkelerde devlet mali sermayenin bir baskı gücü olarak örgütlenmiştir. İşte, emperyalist ülkelerde oluşan, mali sermayenin bu siyasi hakimiyet gücü mali oligarşidir. Kapitalizmin, tarihi gelişim sürecinde emperyalizm aşamasına varması, nasıl sermayenin niteliğinde değişikliğe yol açarak mali sermayenin oluşmasını doğuruyorsa, aynı şekilde, serbest rekabetçi kapitalizm döneminde burjuva yönetim biçimi olarak ortaya çıkan burjuva demokrasisinin şartlarında da büyük değişikliklere yol açar. Bilindiği gibi serbest rekabetçi kapitalizm şartlarında, burjuva demokrasisi, kendisinin hem zıttı hem de tamamlayıcısı olan burjuva diktatörlüğü ile birlikte, burjuva devlet aygıtını şekillendirirler. Yani burjuva demokrasisi, burjuvalar arasında demokrasi, işçi sınıfı ve diğer emekçi tabakalar üzerinde diktatörlükten başka bir şey değildir. Ama kapitalizmin tekelci aşamaya ulaşması ve mali sermayenin doğuşu burjuva devletinin yapısını değiştirir, ekonomik yapıya hakim duruma gelen tekelci sermaye siyasi iktidarı, yani devleti de tek başına hakimiyeti altına alarak, mali oligarşiyi oluşturunca, artık devlet yönetiminde söz ve hak sahibi olmak açısından bütün burjuva tabakaları arasında demokrasiden bahsedilemez. Tekelci sermaye, devlet yönetiminde burjuva demokrasisini ortadan kaldırarak, işçi sınıfı ve diğer emekçi tabakalar üzerinde olduğu kadar diğer (Tekelleşmemiş) burjuvalar üzerinde de mali diktatörlük hakimiyetini kurar. Böylece burjuva demokratik diktatörlüğün yerini mali sermayenin diktatörlüğü alır.

Ancak, tekelci burjuvazi, devlet yönetiminde burjuva demokrasisine son verirken, kapitalizmin gelişimine paralel olarak işçi sınıfı ve emekçi yığınlar arasında gittikçe gelişen ve güç-

lenen demokrasi eğilimini durduramaz, ortadan kaldıramaz. İşçi sınıfının burjuvaziye karşı sınıf mücadelesinin güçlenmesinin neticesi olarak tekelci sermaye emekçi sınıfların demokratik haklarını tanımak zorunda kalır; böylece burjuva demokrasisi, toplumsal hayatta varlığını devam ettirir. Ama mali sermaye, kendi iktisadi ve siyasi hakimiyeti karşısında bir tehlike haline gelen bu burjuva demokrasisini bertaraf edebilmek ve onu kendi hakimiyet düzenine zararlı bir kurum olmaktan çıkarmak için, içinde bulunduğu somut şartlara göre çeşitli yöntemlere başvurur. Bu yöntemlerden başlıca iki tanesi şunlardır:

1. Mali sermaye, sömürgeleştirdiği ya da kendine bağımlı kıldığı geri bıraktırılmış ülke pazarlarından elde ettiği muazzam sömürünün bir kısmını, kendi ülkesindeki iktisadi yapıyı genel kapitalist buhranın yıkıcı etkisinden bir müddet de olsa koruyabilmek, bu amaçla çalışan yığınların (özellikle orta tabakaların) sosyal yaşam düzeyini yükseltmek ve işçi sınıfı arasından da güçlü bir aristokrat tabaka yaratmak için kullanır. Böylece, hem orta tabakaların düzene karşı hoşnutsuzluklarını belli ölçüde gidererek ve onların desteğini sağlayarak kendi oligarşik hakimiyetini sağlamlaştırır, hem de güçlendirdiği işçi aristokrasisi vasıtasıyla işçi sınıfının iktisadi ve siyasi mücadelesinin içerisindeki burjuva yardakçılığını geliştirerek proletaryanın iktidar mücadelesini zayıflatmaya çalışır. Böylece, var olan burjuva-demokratik hakları ve genel olarak burjuva demokrasisini, proletaryanın ve çalışan yığınların gelişen demokrasi eğilimini ve onun nihai sonucu olan proletaryanın siyasi iktidar mücadelesini frenleyebilmek, engelleyebilmek için bir araç haline getirmeye çalışır. Bu demokratik hakları işçi sınıfının iktidar mücadelesinden soyutlar, soysuzlaştırır ve mali sermayenin iktisadi ve siyasi gericiliğini gözlerden saklamaya hizmet eden bir kurum haline getirir. Geniş çalışan yığınları, belli bir müddet burjuva demokrasisi ile avutarak, proletaryayı sosyal-devrim mücadelesinin esas hedeflerinden alıkoymaya çalışır. Tekelci sermaye, böyle bir yöntemle iktisadi ve siyasi hakimiyetini devam ettirebilmek için, herşeyden önce mali baskı gücüne (diğer bir deyimle, iktisadi cebir mekanizmasına) dayanmak zorundadır.

2. Mali sermaye, işçi sınıfını, emekçi halkı ve tekel dışı kalmış burjuva katmanlarını mali gücüne dayanarak kontrol edemeyecek ve bu yoldan hakimiyetini sağlamayacak duruma geldiği, dolayısıyla o güne kadar toplumsal hayatta süregelen burjuva-demokrasisi mali oligarşinin hakimiyeti için bir tehlike halini aldığı zaman ise, bu burjuva demokrasisini tümüyle ortadan kaldırmaya çalışır. Proletarya, burjuva - demokratik haklardan yararlanarak tekelci sermayeye karşı iktidar mücadelesini güçlendirdiği ve mali oligarşinin hakimiyetini sarstığı ölçüde, mali sermaye, faşizmi tezgahlayarak burjuvazi ile proletarya arasındaki uzlaşmaz çatışmayı, burjuva demokrasisinin kökünü kazıma ve kanlı, terörist diktatörlüğü egemen kılma yöntemiyle çözümleme yoluna başvuracaktır.

İşte bundan dolayı, tekelci burjuvazi, içerisine düştüğü iktisadi ve siyasi bunalımları, işçi sınıfı hareketinin güçlenmesini ve kendi iktidarı için tehlikeli bir alternatif haline gelmesini mali diktatörlüğü ile (yani, herşeyden önce mali ve iktisadi cebir yoluyla) önleyemediği tarihi dönem ve şartlarda, açık veya örtülü faşist diktatörlük yöntemlerine başvurur. Kısacası faşizm, tekelci sermayenin keyfi olarak ve aklına estiği zaman baş vurduğu bir yönetim biçimi değildir. Ancak zorunlu şartlarda, yani, kendi iktidarını ve hakimiyetini sürdürebilmek ve koruyabilmek için diğer bütün baskı yöntemlerinin yetersiz kaldığı şartlarda, tezgahladığı bir yöntemdir.

Burjuva-demokratik devrimin gerçekleştiği ülkelerde, tekelci sermaye faşist yönetimi tezgahlamak için başlıca iki yola başvurur:

1. Aşağıdan yukarıya doğru, önce faşizmin kitle temelini yaratıp güçlendirerek ve sonra bu kitle temeli üzerinde devlet yönetimini ele geçirerek:

2. Yukarıdan aşağıya doğru, önc hakimiyeti altındaki devlet mekanizması eliyle faşist yönetimi gerçekleştirip, sonra bu faşist yönetime kitie temeli yaratmaya çalışarak.

Önce birinci yol üzerinde duralım. Daha önce söylediğimiz gibi, tekelci sermaye, ancak içerisine düştüğü iktisadi ve siyasi buhranları başka yollardan geçiştiremediği, mali diktatörlük yöntemleriyle bunalımların üstesinden gelemediği takdirde, açık ya da örtülü faşizm uygulamasına başvurur. Kuşkusuz, ekonomik yapıda, yani alt yapıda hakim durumda olan sınıfsal güçler üst yapıda da yani siyasi iktidarda da hakim durumda olan sınıfsal güçler üst yapıda da yani siyasi iktidarda da hakim olacaklardır; bu, emperyalizm çağında mali sermaye için de böyledir. Bununla beraber, tarihi şartlarda bazı değişikliklere yol açacak öyle olaylar olur ki, (örneğin, emperyalist paylaşım savaşları, toplumsal patlamalar, vb.), toplumsal yapıya egemen durumda bulunan sınıfın alt yapıdaki hakimiyeti sarsılabilir, ya da üst yapıyı, yani siyasi iktidarı tamamen kontrol edemez hale gelebilir. Bu şartlarda, alt yapıya egemen olan sınıfsal güçlerin üst yapıda da yeniden hakimiyetini kurma çabalarına girişecekleri, devleti yeniden kendi kontrolleri altına almak için diğer sınıf ve tabakalara karşı her türlü baskı ve sindirme yöntemlerine başvuracakları kesindir. Böylesi bir durumla karşılaştığında, tekelci burjuvazi, üst yapıda tamamen hakimiyeti altında güçlü bir bürokratik ve militarist mekanizmaya sahip değilse ve dolayısıyla mevcut devlet mekanizması eliyle emekçi kitlelere karşı gerekli baskı, terör yöntemlerini uygulayamıyorsa, devlet mekanizmasını faşistleştirmek için önce faşizme güçlü bir kitle temeli yaratarak aşağıdan yukarı devlet yönetimini ele geçirmek üzere bir çaba içerisine girecektir. Kısacası, bu şartlarda tekelci sermaye, faşizmi, aşağıdan yukarı doğru bir kitle temelini güçlendirerek tezgahlayacaktır.

İkinci yola gelince: mali sermaye, güçlü iktisadi ve siyasi buhranların içine düştüğü, burjuva ikitdarına karşı işçi sınıfının güçlü bir mücadelesiyle karşı karşıya kalan ve bu bunalımları atlatabilmek ve egemenliğini koruyabilmek için faşist diktatörlük yöntemlerine başvurmak mecburiyetinde kaldığı zaman; eğer tekelci sermaye devlet mekanizması üzerindeki hakimiyetini kaybetmemişse, bu devlet temelde güçlü bir bürokratik ve militarist bir mekanizma olarak oluşturulmuşsa ve devletin vurucu güçleri (ordu, polis, vb.) anti-demokratik ve anti-komünist ideolojiyle silahlandırılmış ve faşist baskı yöntemlerini uygulayabilecek bir nitelik kazandırılmış ise; bu şartlarda, faşizmin aşağıdan yukarıya doğru tırmanma şeklinde güçlü bir kitle temeli yaratarak tezgahlanmasına herhangi bir gerek yoktur. Çünkü, faşist diktatörlüğü oluşturmada tekelci sermayenin bütün çabası, burjuva devlet mekanizmasını tek başına ve tamamiyle hakimiyeti altına almak ve devlet mekanizmasını faşistleştirebilmektir. Bu nedenle, eğer tekelci sermaye, faşist yöntemleri uygulayabilecek nitelikte güçlü, anti-komünist ideoloji ile silahlandırılmış bir devlet cihazına sahip ise, gerektiği zaman, faşizmi yukarıdan aşağıya doğru devlet eliyle tezgahlayabilir ve sonra da faşizme kitle temeli yaratma çabasına girer.

Şüphesiz ki, dünyada proletaryanın iktidar mücadelesinin güçlenmesi, özellikle Büyük Ekim Sosyalist Devrimiyle Sovyetler Birliği'nde ve sonra da diğer bir dizi ülkede proletaryantn iktidarı ele geçirerek güçlü bir sosyalist sistem oluşturması karşısında, kapitalist dünyanın bütün ülkelerindeki burjuvalar, kendi kontrolleri altında, güçlü, anti-komünist ve faşist niteliklere sahip bir bürokratik-militarist devlet cihazı oluşturma çabalarına girmişlerdir. Ne ki, Burjuva-demokratik devrimini tamamlamış bütün ülkelerde, tekelci sermayenin burjuva toplumun gelişiminin tarihi bir ürünü olan burjuva demokrasisinin köklü bir biçimde yerleştiği devlet cihazını, faşist diktatörlüğü uygulayabilecek nitelikte bir devlet haline getirmeyi başarabildikleri söylenemez.

Bu görüşlerimizi burjuva-demokratik devrimlerini gerçekleştirmiş ülkelerden ikisini, ABD ve Danimarka'yı örnek alarak somutlaştırmaya çalışalım.

Birinci olarak ABD üzerinde duralım. Bu ülke, kapitalist toplumun tarihi gelişim süreci içinde burjuva demokrasisinin sonuna kadar gerçekleştiği ve bu yoldan kapitalist üretim ilişkilerinin en hızlı ve sağlıklı biçimde geliştiği bir ülke idi. Ancak, tekelci kapitalizm döneminde ABD mali sermayesi, ABD'nin emperyalist bir ülke olarak güçlenmesi ve dünyanın en büyük emperyalist gücü haline gelmesine paralel olarak, hakimiyeti altına aldığı devlet mekanizmasının burjuva-demokratik yönünü büyük ölçüde tasfiye etmiş ve onun yerine mali sermayenin siyasi gericiliğini tastamam pekiştirebilmiştir. Ve artık bugün, ABD mali sermayesi, özellikle bütün kapitalist dünyanın jandarmalığını yapmasının bir gereği olarak, gerektiğinde faşist diktatörlük yöntemlerini uygulayabilecek nitelikte, anti-komünist ideoloji ile silahlanmış, güçlü bürokratik-militarist bir devlet cihazı oluşturabilmiştir. Örneğin, ABD mali oligarşisi öylesine faşist niteliğe sahip bir ordu yetiştirmiştir ki, bu orduyu değil kendi ülkesinde, dünyanın başka bölgelerinde bile anti-komünist savaşlara sokmakta ve kullanmaktadır. Buna örnek vermek bile gereksizdir. ABD emperyalizmi, böylesi bir ordunun dışında FBİ gibi bir iç-güvenlik ve istihbarat örgütü ve CIA gibi dünya çapında bir casusluk teşkilatı da örgütlemiştir. Bu gün CIA, ABD emperyalizminin gerektiğinde başka ülkelere faşizm ihraç etmede kullandığı bir araçtır (bunun en son örneği Şili'dir). Bugün ABD de varolan bürokratik ve militarist devlet cihazının emperyalist, tekelci burjuvazinin kesin hakimiyeti altında olduğu tartışma götürmez bir gerçektir. Faşizm tekelci sermayenin en gerici, kanlı ve terörist diktatörlüğü olduğuna ve bundan başka bir şey olmadığına göre, ABD mali sermayesi, eğer elinde faşizmi tezgahlayabilecek nitelikte güçlü bir devlet cihazı varsa, gerektiği zaman, faşizmi aşağıdan yukarıya doğru bir kitle temeli yaratıp güçlendirerek ve bu kitle temeli üzerinde devleti ele geçirip faşistleştirerek tezgahlamaya ihtiyaç duyar mı? Tabii ki hayır. Tekelci sermayenin devlet mekanizmasını ele geçirerek faşistleştirmeye gerek duymasının nedeni, mevcut mali diktatörlüğün baskı yöntemlerinin iktisadi ve siyasi buhranları atlatmaya ve burjuvaziye karşı tehlikeli bir güç haline gelen proletaryanın devrimci baş kaldırışını ezmeye kifayet etmediği şartlarda, açık

(Devamı 11. Sayfada)

OLİGARŞİ MALİ SERMAYENİN SİYASİ GERİCİLİĞİDİR

Günümüz devrimci hareketinde tartışılan önemli konulardan bir tanesi de «oligarşi» ve «oligarşik dikta» konusudur. Bilindiği gibi, bu konudaki görüşler Türkiye'de ilk olarak Mahir Çayan tarafından geliştirilmiş ve bir tez olarak ortaya atılmıştır. Bugün de devrimci hareket içindeki çeşitli akımlar, bazı farklı şeyler söylemekle birlikte, aynı tezi savunmakta ve bu tezden geliştirdikleri devrim anlayışını devrimci güçler içerisinde yaymaya çalışmaktadırlar. Türkiye'nin somut sınıfsal ve siyasi gerçeklerine ters düştüğüne inandığımız bu «oligarşi» tezinin ve bundan kaynaklanan «oligarşik dikta», «anti-oligarşik devrim», vb. anlayışlarının etraflı bir incelemesini ve eleştirisini yapmamız gerekir. Kuşkusuz bu tezin tüm eleştirisinin bir tek yazıyla yapılabilmesinin imkanı yoktur. Bu nedenle, bu yazımızda, sadece Mahir Çayan'ın ortaya koyduğu «oligarşi» tanımı ve bunun sınıfsal ve siyasi niteliği üzerinde duracağız. Bunu takibedecek olan yazılarda da, bizim için esas önemli olan, bu tezden kaynaklanan devrim anlayışını ele alacağız.

Mahir Çayan'ın bu görüşleriyle polemiğe girmeden önce, Mahir'in bir devrim şehidi olarak görüp, devrimci kişiliğine ve anılarına saygılı olduğumuzu, fakat hatalı ideolojik görüşlerine katılmayıp karşı olduğumuzu, bu anlam ve maksatla eleştirdiğimizi belirtelim.

Mahir, «Oligarşik Dikta» konusundaki görüşlerini, «Bütün Yazılar» içinde yer alan ve yine «Oligarşik Dikta» başlığı altındaki bir buçuk sayfalık bir yazıda açıklamıştır. Ancak «oligarşik dikta» tezine anlaşılır ve açık bir tanımlama getirememiştir. Tatmin edici bir tanım getirmediği için de, kendi içinde bir sürü çelişmelere düşmüştür.

Yazının bir yerinde: «Oysa emperyalizm değişmemiştir. Değişen emperyalistler arası ilişki ve istismar biçimidir. Bu bakımdan, emperyalist dönemin Marksizmi olan Leninizmin evrensel tezleri, emperyalizm bir sistem olarak çökene kadar geçerlidir.» (Bütün Yazılar, s. 336), derken, diğer bir yerde de şöyle yazar:

«Sanayi devriminden geçmiş olan emperyalist-kapitalist ülkelerdeki yönetim de, geri bıraktırılmış ülkelerdeki yönetim de oligarşik yönetimdir.» (a.g.e. s. 334)

Yukarıda, «oysa emperyalizmin özü değişmemiştir», ve «bu bakımdan emperyalist dönemin Marksizmi olan Leninizmin evrensel tezleri, emperyalizm bir sistem olarak çökene kadar geçerlidir.», deyip ondan sonra da: «Sanayi devriminden geçmiş olan emperyalist kapitalist ülkelerdeki yönetimde, geri bıraktırılmış ülkelerdeki yönetim de oligarşik yönetimdir.» derken, Leninizme ters düşmüyor mu? Kuşkusuz Leninizme ters düşüyor. Çünkü Lenin, emperyalizmin karakteristik özelliğini, Mahir deyimiyle «özünü», şöyle ifade eder:

«Emperyalizmin karakteristik özelliği, bütün dünyanın, şimdi gördüğümüz gibi, bir sürü ezilen milletle, muazzam zenginliğe ve güçlü silahlı kuvvetlere sahip bir avuç millet arasında ikiye bölünmesidir. Dünya nüfusunun ezici çoğunluğu (...) ezilen milletlerin insanlarıdır.» (Lenin, D.U.K.H. s. 357)

Lenin emperyalizmin «karakteristik özelliğini» bütün dünyanın (kapitalist dünyanın) «ikiye bölünmesi» şeklinde niteler. Bunlar: 1) Ezen ve «muazzam zenginliğe» sahip olan emperyalist ülkelerle ezilen ülkeler arasındaki evrensel ilişkileri de, içerisinde yaşadığı tarihi şartların ışığında, şöyle tanımlar:

«Bu milletler ya doğrudan doğruya sömürge bağımlılığı içindedirler, ya da mesela İran, Türkiye ve Çin gibi yarı-sömürgedirler, ya da büyük bir emperyalist devletin saldırısına uğrayıp yenik düşerek barış anlaşmaları yoluyla o devletin hükmü altına girmişlerdir. Bu ayrım, milletlerin ezen ve ezilen milletler olarak birbirinden ayrılmaları fikri bütün tezlere hakimdir.» (a.g.e. s. 357)

Peki, Lenin'in «milletlerin ezen ve ezilen milletler olarak birbirlerinden ayrılmaları» evrensel tezinin yerine, «emperyalist-kapitalist ülkelerdeki yönetim de, geri bıraktırılmış ülkelerdeki yönetim de oligarşik yönetimdir», tezini getirmek, yani hem ezen hem de ezilen milletlerin aynı yönetim biçimi ile, yani «oligarşik yönetim» ile yönetildiğini iddia etmek, Lenin'e ters düşmek değil midir? Mahir, ya «geri bıraktırılmış ülkeler» diye tanımladığı ülkeleri Lenin'in «ezilen milletler» diye tanımladığı ülkelerden ayrı olarak görmekte, ya da bu ülkelerin siyasi üst yapısını, yani devlet yönetimini o ülkelerin ekonomik alt yapısından soyutlayarak tanımlamaya çalışmaktadır. Her iki durumda da Marksizm-Leninizme ters düşülmektedir. Emperyalizm çağında kapitalist dünya, ezen ve ezilen milletler olarak ikiye bölünmüştür. Bu evrensel ayrım, geri bıraktırılmış ülkelerin emperyalist ülkelere bağımlılık ilişkilerinde değişiklikler olmakla birlikte, günümüzde de geçerliliğini devam ettirmektedir. Ezen ve ezilen milletler arasındaki bu tarihi ayrım, bu ülkelerin aynı zamanda birbirinden tamamen farklı iktisadi, sosyal ve siyasi yapılara sahip olmasına ve devlet yönetimlerinin de ayrı biçimlerde oluşmasına temel bir nededen olmaktadır.

Eğer Mahir, «geri bıraktırılmış» diye tanımladığı ülkeleri, Lenin'in ezilen milletler şeklinde tanımladığı ülkeler kategorisinde görüyor ise, o zaman günümüz dünyasında, sömürge, bağımlı ya da yarı-bağımlı bir ülkedeki yönetimle bir metropol ülkedeki yönetimin aynı olduğunu iddia ediyor demektir. Böyle olunca da, «ezen ve ezilen milletler», geri bıraktırılmış ülkeler, vb. kavramları ile birlikte emperyalizm kavramı da anlamsız ve soyut kavramlar haline gelirler. Halbuki bu kavramlar çağımız kapitalist dünyasının konjonktürünü objektif olarak belirleyen kavramlardır. Ayrı tarihi ve ekonomik şartlarda doğan ve ayrı sosyal yapılara sahip olan toplumların aynı siyasi üst yapıya sahip olabilmeleri, yani aynı yönetim biçimiyle yönetilebilmeleri imkansızdır. Böylesi bir iddia, her ekonomik alt yapının kendisine göre bir üst yapı oluşturacağı Marksist ilkesine aykırıdır. Eğer ezen ve ezilen milletler arasında bir yönetim farklılığı olmasaydı, birinin ezen ve diğerinin ezilen bir millet olduğu objektif gerçeği olmasaydı, ayrı kategorilerde yer alan bu iki ayrı ülke tipi aynı yönetim biçimiyle yönetilse idi, Lenin, «ezen ve ezilen milletler» kavramını nereden ve ne için çıkaracaktı? Ezen ve ezilen milletler kavramı bir süs sözcüğü değildir; bu ülkelerin tarihsel, ekonomik, sosyal ve siyasi yapılarındaki farklılıklardan doğan bir kavramdır. Mahir de bu farklılığı kabul ederek şöyle der:

«Ancak emperyalist-kapitalist ülkelerdeki kapitalizm gerici bir tarzda değil, —yukarıdan aşağıya değil— devrimci anlamıyle iç dinamiği ile gelişmiş ve yerleşmiştir. Dolayısıyla sadece alt yapıda değil üst yapıda da burjuva-demokratik ilişkiler egemen olmuş, feodal ilişkiler bertaraf edilmiştir.» Emperyalist ülkelerdeki ekonomik ve sosyal ilişkilerin gelişimini bu şekilde belirttikten sonra şöyle devam eder: «Fakat tekelci dönemde, kapitalizm, serbest rekabet, milliyetçilik ve demokratik ilkelerini bir yana iterek yerine tekel, kozmopolitizm ve oligarşik diktayı ikame etmiştir.» (Bütün Yazılar, s. 335)

Mahir, emperyalist-kapitalist ülkelerin ekonomik, sosyal gelişimini ve bu ülkelerde «oligarşik diktanın» nasıl oluştuğunu kısaca bu şekilde tanımlamaktadır. Bu tanımlamaya göre, tekelci kapitalizm dönemiyle birlikte, gelişip tekelleşen sermaye, serbest rekabetin yerine tekeli ve serbest rekabete tekabül eden burjuva-demokrasisinin yerine de mali sermayenin siyasi gericiliği demek olan mali oligarşiyi (yani, «oligarşik dikta»yı) koymaktadır. Diğer bir deyimle, tüm burjuvaların diğer halk kesimleri üzerinde uyguladığı burjuva diktatörlüğünün, yani burjuva demokrasisinin, yerine sadece tekelleşmiş sermayenin ve bu sermayenin sahibi olan ufak bir azınlığın diktatörülğünün, yani mali oligarşinin konmasıdır.

Marksist literatürde, tekelci kapitalizm, mali sermaye, finans-kapital, emperyalizm kavramlarının tümü aynı ve bir tek şeyi tanımlar. Ve bu ekonomik temel üzerine yükselen siyasi üst yapı da mali sermayenin siyasi gericiliğidir, yani mali oligarşidir. Bu yüzden, nasıl ki, dünyada sadece bir kaç ülkede sermayenin gelişimi tekelci kapitalizm aşamasına ulaşmış, bu sermayenin tekelleşmesiyle mali sermaye (emperyalist sermaye) doğmuş, bu ülkeleri emperyalist ülkeler durumuna getirmişse, ve bu emperyalist devletlerin dünyanın geri kalan bölümlerini kendi aralarında paylaştıktan sonra, artık yeni ve daha başka emperyalist devletlerin doğması mümkün olmamış ve bundan sonra da mümkün değil ise, emperyalist sermayenin siyasi gerici yönetimi olan oligarşinin (oligarşik diktanın) de bu emperyalist devletlerin dışında başka hiçbir ülkede doğması mümkün değildir.

Ekonomi ile siyaseti birbirinden ayrı gör-

mek anti-Marksist bir tutumdur. Her ekonomik yapı kendine göre bir siyaset oluşturur Aynı şekilde, mali oligarşi de, ancak ve ancak emperyalist ekonomi üzerine temellenen ve mali sermayenin oluşturabileceği bir siyasi gerici yönetimdir. Mali sermayenin (emperyalist sermayenin) dışında hiç bir güç, hiç bir dönemde ve hiç bir ülkede, bir tek sınıfın ufak bir azınlığının iktisadi cebrine dayanarak iktidar üzerinde kesin hakimiyetini kurmaya ve kendi dışında kalan tüm sermaye katmanlarını hem ekonomik ve hem de siyasi kontrolü altına alarak iktidarını sürdürmeye muktedir değildir Hatta işbirlikçi tekelciliğin gerçekleşmiş olduğu geri bırakılmış ülkelerde bile, bu ülkelerdeki yönetimle metropol ülke yönetimi arasında bir özdeşliğin olması mümkün değildir. Böylesi bir durumda, Mahir'in deyimiyle, «kapitalist-emperyalist ülkelerdeki yönetim de, geri bırakılmış ülkelerdeki yönetimde oligarşik diktadır», şeklinde belirtilen şey de mümkün değildir Çünkü bu durumda bile, birisi ezilen ve diğeri ise ezen iki ayrı ülke tipi söz konusudur. Aralarındaki ekonomik farklılıktan dolayı, diyalektik olarak siyasal farklılık da olacaktır. Geri bıraktırılmış ülkelerde, burjuva demokrasisinin gelişiminin engellenmesi veya var olan kısmi demokrasinin de ortadan kaldırılışı genellikle iktisat-dışı cebre dayanılarak yapılırken, kapitalist-emperyalist ülkelerde demokrasinin ortadan kaldırılışı mali sermayenin iktisadi cebrine dayanılarak yapılır. Emperyalizmin burjuva demokrasisini siyasi gericilikle nasıl değiştirdiğini Lenin şöyle ifade eder:

«Bu yeni ekonominin, tekelci kapitalizmin (emperyalizm tekelci kapitalizmdir) siyasi üst yapısı demokrasiden siyasi gericiliğe değişimidir Demokrasi serbest rekabete tekabül eder. Siyasi gericilik tekele tekabül eder.» (Marksizmin Bir Karikatürü..., s. 27)

Lenin tekelci kapitalizmin genel karakterini ve burjuva demokrasisinin yerine siyasi gericiliğin üst yapıda hakim kılınışını böyle belirtirken, bu hakimiyeti hangi yollardan gerçekleştirdiğini de şöyle ifade eder:

«Demokratik cumhuriyet kapitalizmle «mantıki olarak» çelişir. Çünkü zenginle fakiri «resmen» eşit bir temel üzerine koyar Bu ekonomik sistemle siyasi üst yapı arasındaki bir çelişkidir. Emperyalizmle cumhuriyet arasında, serbest rekabetten tekele dönüşümün siyasi özgürlüklerin gerçekleşmesini daha da «güçleştirmesi» olgusuyla derinleşmiş veya keskinleşmiş aynı çelişki vardır.

«O halde kapitalizm demokrasiyle nasıl uzlaşmaktadır? Sermayenin kâdiri mutlaklığını dolaylı uygulamakla. Bunun için iki ekonomik araç vardır: 1) doğrudan rüşvet 2) hükümetle borsanın ittifakı. (Bu bizim tezlerimizde belirtilmektedir —burjuva bir sistem altında finans-kapital «her hükümeti ve her memuru özgürce rüşvet verip satın alabilir».) (a.g.e., s. 32)

Lenin, tekelci kapitalizmin bu şekilde ve bu metodlarla burjuva demokrasisinin yerine siyasi gericiliği («oligarşik dikta»yı) getirmesinden sonra, olan değişikliği de şöyle tanımlar:

«Şu sorulabilir: Kapitalizm emperyalizme yol verdiğinde, yani tekel öncesi kapitalizmin yerine tekelci kapitalizm geçtiğinde bu bakımdan ne değişmiştir?

«Sadece borsanın gücü arttı. Çünkü finans-kapital banka sermayesiyle karışıp birleşmiş, en üst, tekel seviyesinde sanayi sermayesidir. Büyük bankalar borsayla kaynaşmış ve onu yutmuştur.» (a.g.e., s. 32)

Emperyalizm bu şekilde ekonomik olarak rekabetçi kapitalizmin yerini aldıktan sonra kendi ekonomisinin siyaseti olan siyasi gericiliği («oligarşiyi») burjuva demokrasisinin yerine koyar; bunu yaparken de borsalarla kaynaşmış banka sermayesinin mali gücüne ve bu sermayenin tüm devleti ve devlet memurlarını satın alma gücüne dayanır. Kuşkusuz, mali sermaye demokrasinin diğer kurumlarını da iktisadi cebre dayanarak (yani, mali gücüne dayanarak) ortadan kaldırmaya çalışır. Bundan sonra, iktisadi baskı yönetimin bütün alanlarında egemen duruma gelir. Peki, geri bıraktırılmış ülkelerde aynı şeylerin olabilirliğini savunma mümkün mü? Kuşkusuz değil. Geri kalmış ülkelerde bu işlem iktisat-dışı cebri temsil eden gerici diktatörlük yoluyla gerçekleştirilir.

Emperyalizm iç politikasında yaratmış olduğu bu durumu dış politikada da uygulamaya çalışır. Emperyalizmin bunu dış politikada nasıl uyguladığını da Lenin'den öğrenelim:

«Efendim? Yabancı bir ülkede memurların satın alınması 'elde edilemez' bir şey midir? Yoksa hükümetle borsanın 'ittifakı', sadece herkesin kendi hükümeti için mi geçerlidir?» (a.g.e. s. 33) Lenin'den bu konudaki alıntılara devam edelim:

«Dış siyasetle iç siyaseti karşı karşıya getirmek şöyle dursun, 'dış siyaseti' genel siyasetten seçip ayırmak temelden yanlış, Marksist ve bilimsel olmayan bir şeydir. Emperyalizm hem dış ve hem de iç siyasette demokrasiyi yıkmaya doğru, gericiliğe doğru mücadele eder. Bu anlamda emperyalizm söz götürmez bir biçimde genel olarak demokrasinin, bütün demokrasinin «inkarı»dır. Onun taleplerinden sadece bir tanesi, ulusal kendi kaderini tayin etmenin değil.» (a.g.e. s. 27)

Tekelci kapitalist sermaye gerek iç politikada ve gerekse dış politikada, ekonomik olarak hakimiyetini gerçekleştirmeden oligarşiyi (oligarşik diktayı) oluşturamaz.

«Ekonomik olarak, emperyalizm tekelci kapitalizmdir. Tam tekele sahip olabilmek için, bütün rekabetin yok edilmesi gerekir ve sadece iç pazarda (belli bir devletin) değil aynı zamanda dış pazarda, bütün dünyada yok edilmesi gerekir. 'Finans-kapital çağında' yabancı bir ülkede dahi rekabeti yok etmek ekonomik olarak mümkün müdür? Elbette mümkündür. Bu rekabetin mali bağımlılığı yoluyla ve onun ham madde kaynaklarına ve sonunda bütün işletmelerine el koymasıyla yapılmaktadır.» (a.g.e. s. 28)

İşte oligarşi böylesi bir sermayenin siyasi üst yapısıdır. Dünyamızda böylesine güçlü bir emperyalist sermaye varken bunun dışında bir «oligarşik dikta»nın doğması mümkün müdür? Lenin emperyalizmin, ekonomik yönden hakimiyet kurmanın yanında ilhaklar yoluyla da oligarşinin hakimiyetini gerçekleştirebileceğini de şöyle belirtir:

«Ulusal kendi kaderini tayin etme siyasi bağımsızlık demektir. Emperyalizm bu tür bağımsızlığı yıkmaya çalışmaktadır. Çünkü siyası ilhak ekonomik ilhakı daha kolay, daha ucuz (memurları satın almak, tavizler ele geçirmek, yarar sağlayacak kanunlar çıkarmak vs. daha kolaydır), daha elverişli, daha az zahmetli kılmaktadır, —tıpkı bunun gibi emperyalizm genel olarak demokrasinin yerine oligarşiyi geçirmeye çalışmaktadır.» (a.g.e. s. 29)

Bütün bu alıntılardan sonra kolayca anlaşılabileceği gibi, emperyalist ülkelerin dışında herhangi bir oligarşinin doğması mümkün değildir. Geri bıraktırılmış ülkelerde yani ezilen milletlerde ise, oligarşinin hakimiyetinin gerçekleşebilmesi için; 1) emperyalizmin ekonomik ilhak şeklinde o ülkenin bütün yeraltı ve yerüstü kaynaklarını ve «bütün işletmelerine el koyması» yoluyla o ülkeyi tam bağımlı bir ülke durumuna getirmesi, 2) ya da emperyalizmin ülkeyi siyasi ilhak yoluyla, yani fiile işgal ederek kendi topraklarına katması gerekir. Yani her halûkarda, emperyalizmin o ülke üzerinde ekonomik, politik hakimiyetinin direk ve tam anlamıyla gerçekleşmesi gerekmektedir ki, o ülkede oligarşiden (oligarşik diktadan) söz etmek mümkün olabilsin. Pek tabii ki, burada söz konusu olan oligarşi, o ülke üzerinde tam hakimiyeti sağlamış olan emperyalist metropoldeki mali sermaye üzerine temellenen mali oligarşiden başka bir şey değildir. Bunun dışında, emperyalizme yarı-bağımlılık hallerinde bile, geri bıraktırılmış bir ülkede oligarşiden bahsetmenin olanakları yoktur. Buna rağmen, Mahir, Türkiye'deki «oligarşik dikta»yı şöyle tanımlar:

«Bizim gibi ülkelerdeki oligarşik yönetim rahatlıkla işçi ve emekçi kitlelerin demokratik hak ve özgürlüklerinin olmadığı tam bir dikta yönetimi ile ülkeyi yönetebilmektedir. Buna **sömürge tipi faşizm** de diyebiliriz. Bu yönetim, klasik burjuva-demokrasisi ile uzaktan yakından ilgisi olmayan «temsili demokrasi» ile icra edilir (gizli faşizm) ya da, sandıksal demokrasiye itibar edilmeden açıkca icra edilir. Ancak açık icrası sürekli değildir. Genellikle, ipin ucunu kaçırdığı zaman başvurduğu bir yönetimdir.» (Bütün Yazılar, s. 335-36)

Görüldüğü gibi Mahir herşeyi birbirine katmış. Oligarşiyi, yani mali sermayenin iktisadî cebrine dayanan siyasi gericiliği, faşizmi, «sömürge tipi faşizm, gizli faşizm, tam bir dikta yönetimi» şeklinde ifade ettiği gerici burjuva diktatörlüğünü, tam eklektik bir düşünce karışıklığı ile birbirine katmış, ve hepsine birden «oligarşik dikta» diyerek işin içinden çıkmış. Faşizmle (sömürge tipi faşizm) «oligarşik dikta» (yani siyasi gericilik) yönetimleri arasında dağlar kadar fark vardır. «Oligarşik dikta», tekelci sermayenin mali gücüne yani iktisadi cebrine dayanarak uygulanan bir baskı yönetimidir. Faşizm ise, tekelci sermayenin en gerici kesiminin iktisat dışı cebre dayanan kanlı, terörist diktatörlüğüdür. Eğer «oligarşik dikta» şu veya bu biçimde bir faşizm olsaydı, o halde şimdi bütün emperyalist devletlerdeki yönetim faşist bir yönetim olurdu. Bu ayrı şeyler birbirine katılınca Türkiye'de bugüne kadar olagelen tüm yönetim biçimlerini de birbirinden ayırd etmek mümkün olmazdı. Bu teze göre, 12 Mart dönemi de, CHP - MSP koalisyonu dönemi de, «oligarşik dikta» veya «sömürge tipi faşizm» yönetiminin var olduğu dönemlerdir.

Halbuki biliyoruz ki, oligarşik yönetimde, mali sermayenin hakimiyetini sürdürebilmek için iktisat dışı cebir mekanizmasını ön plana çıkararak terörist diktatörlük yöntemlerine başvurması söz konusu değildir. Bu yönetim biçiminde mali sermaye, bankalarla kaynaşan borsaların gücünü artırarak devleti ve tüm memurları rüşvet yolundan satın alma ve aynı şekilde toplumun diğer tabakalarını da mali gücü sayesinde denetimi altına alma yöntemlerine başvurarak

iktisadi ve siyasi hakimiyetini devam ettirir. Faşizm ise, tekelci sermayenin yukarıda belirttiğimiz yöntemlerle iktisadi ve siyasi hakimiyetini koruyamayacak durumda olduğu takdirde başvuracağı kanlı, terörist diktatörlük yönetimidir.

Mahir, ortaya koyduğu bu tezin yaratığı karmaşadan sıyrılabilmek için epey çabalamış ama işin içinden bir türlü çıkamamıştır. Bir yerde, «oligarşik dikta»yı «serbest rekabet, milliyetçilik ve demokratik yönetimin» bir kenara itilmesi şeklinde tanımlarken, öte yanda, geri bıraktırılmış ülkelerdeki oligarşik yönetimi, «klasik burjuva demokrasisi ile uzaktan yakından ilişkisi olmayan temsili demokrasi ile icra edilir», şeklinde tanımlamaktadır. Yeni yaratmış ve tanımını yapmış olduğu bu «oligarşik dikta»nın gerçekten oligarşi ile alakası olmayan, kendi içinde de tutarsız, kuru bir iddiadan başka bir şey olmadığı çok açıktır. Hem oligarşik dikta, hem sömürge tipi faşizm ve hem de temsili demokrasi ile icra edilen bir yönetimden bahsederek birbiriyle alakasız ve hatta birbirine zıt olan yönetim biçimlerini bir yönetim biçimi imiş gibi göstermek, bir tezatlar yığını oluşturmak değil midir?

Mahir, bir taraftan «oligarşik dikta» ile faşist yönetim biçimini (sömürge tipi faşizmi) özdeşleştirmekte, diğer taraftan ise, «oligarşik dikta»nın milliyetçiliği bir kenara iteceğini yazmaktadır. Mali oligarşinin (tabii Mahir'in yarattığı sunnî oligarşinin değil), milliyetçiliği bir kenara iteceği doğrudur. Fakat faşizmin de aynı şeyi yapacağını söylemek mümkün değildir. Faşizmin hangi çeşidi olursa olsun (sömürge tipi faşizm, gizli faşizm, vb.), hepsi de kaba bir milliyetçiliğe bir cankurtaran simidi gibi sarılırlar. Şimdi, bakalım Türkiye'ye: Mahir'in söylediği ülkemizde gerçekleşmiş mi? Yani milliyetçilik bir yana itilmiş midir? Yoksa, aksine, bütün faşist unsurlar milliyetçiliğe daha da sıkı sarılmışlar mıdır?

Mahir'in bizimki gibi geri kalmış ülkeler için yaratmış ve genellemiş olduğu bu garip «oligarşik dikta» yönetimi açısından bir de Şili'ye bakalım: Şili'de faşist Pinochet darbesinden önce ve sonra uygulanan yönetim biçimleri arasında hiç nitelik farkı yok mudur? Her iki yönetim biçimi de «oligarşik dikta» mıdır? Yoksa bununla özdeşleştirilen «sömürge tipi faşizm» mi, yoksa açık faşist diktatörlük müdür? Mahir'in «oligarşik dikta» tezi ile bu sorulara açık bir cevap verebilmek mümkün değildir, çünkü hepsi birbirine karışmış ve özdeşleştirilmiştir.

Mahir, yaratmış olduğu bu orjinal yönetimin sınıfsal karakterini de şöyle izah eder:

«Bizim gibi ülkelerdeki oligarşik dikta ise sadece finans-kapitalin damgasını taşımamaktadır. Çünkü ülkedeki kapitalizm, kendi iç dinamiği ile değil, 'yukarıdan aşağıya' geliştirilmiştir. Dolayısıyla yerli tekelci burjuvazi, daha baştan, çekirdek halindeyken emperyalizmle bütünleşerek gelişmiştir. (Emperyalizm içsel bir olgu durumuna geldiği için bu oligarşi içindedir). Ancak bu gelişen tekelci burjuvazi tek başına emperyalizmle ittifakını sürdürerek emperyalist üretim ilişkilerini muhafaza edecek güçte değildir. Dolayısıyla, yabancı ve yerli tekellere zorunlu olarak bağlı olan toprak burjuvazisi ve feodal kalıntılarla yönetimi paylaşmaktadır.» (Bütün Yazılar, s. 335)

Herkesin bilebileceği gibi, genel olarak dünyadaki burjuva yönetimleri: 1) Burjuva demokrasisi, 2) bunu yerini alan mali sermayenin siyasi gericiliği olan oligarşi, 3) emperyalizm çağında geri bıraktırılmış ülkelerde ortaya çıkan gerici burjuva diktatörlükleri, 4) Faşist yönetim (açık-militarist veya örtülü-parlamenter), 5) Emperyalizmin sömürgelerde uyguladığı sömürgecilik yönetimi, 6) Emperyalizme yarı-bağımlı ülkelerde işbirlikçi tekelciliğin hakimiyetiyle birlikte ortaya çıkan siyasi gericilik, vs. olarak sıralanabilir. Bu yönetimlerin tümünü burjuvazi uygular. Ama bu yönetimler, her ülkenin tarihi, ekonomik, sosyal ve siyasi yapısına göre uygulanır. Ve bu uygulamalara göre de bu yönetimler isimlendirilir. Örneğin, sömürge ülkelerdeki yönetimle, siyasi bakımdan bağımsız ama burjuva-demokratik devrimini tamamlayamamış ülkelerde oluşan gerici burjuva diktatörlüğü biçimindeki yönetim, ne sınıfsal ve siyasi yapı bakımından ve ne de ismen aynı değillerdir. Bunun gibi, bütün yönetim biçimleri de ancak ekonomik, tarihi ve sosyal yapılarına uygun olan ülkelerde uygulanabilir ve hepsi de yönetim metodlarına göre ayrı isimlendirilir ve literatürde de bu isimle anılırlar.

Bu yazımızda Lenin'den aldığımız alıntılardan öğrendik ki, mali sermaye kendi dışındaki bütün sermaye üzerinde kesin hakimiyet kurarak burjuva demokrasisini devlet yönetiminde yadsıyıp, kendi siyaseti olan siyasi gericiliği (mali oligarşiyi) hakim kılmıştır. Ve bu yönetim kuşkusuz, ne feodalleri, ne tekel-dışı burjuvaları, kendi iktidarına ortak etme gibi bir şey tanımamıştır. Ve tanımaz da. Bu niteliğinden dolayıdır ki, mali bu yönetimine literatürde de oligarşik yönetim denmiştir.

Bir de şöylesi bir oligarşi düşünün: «Dolayısıyla, yabancı ve yerli tekellere zorunlu olarak bağlı olan toprak burjuvazisi ve feodal kalıntılarla yönetimi paylaşmaktadır.» Lenin oligarşiyi burjuvazinin tekelleşmiş ufak bir azınlığının yönetimi olarak tanımlarken; Mahir: 1) Yabancı 2) Yerli tekeller 3) Toprak burjuvazisi 4) Feodal kalıntıların yönetimi olarak tanımlamaktadır. Bazılarının oligarşiyi sınıfsal ve sosyal temelinden soyutlayarak «ufak bir azınlığın yönetimi» diye tanımaldıkları gibi kabul etsek bile, oligarşik diktanın yukarıdaki sınıfsal tanımı buna yine de uymaz. Çünkü Mahir, oligarşik diktayı yukarıda dört tane ayrı sınıfsal kateğoride olan güçlerin yönetimi olarak tanımlamıştır. Bu tanımlama oligarşinin sınıfsal ve sosyal niteliğine uygun olmadığı gibi, sözcük anlamında kullanılan saçmalığa bile uygun olmayan bir tanımlamadır. Ayrıca, Mahir, oligarşik diktaya (yani, geri bıraktırılmış ülkelerdekine) «sömürge tipi faşizm, gizli faşizm de denebilir», demektedir. Peki dünyada feodallerin de yönettiği bir faşizm de göstermek mümkün müdür? Toprak burjuvazisi ve feodal kalıntıların iktidarı paylaştığı bir ülkede tekelciliğin siyasi alanda hakimiyet kurmasından bahsedilemez. Çünkü, tekelci kapitalizm kendi dışında kalan bütün hakim sınıfları ekonomik ve siyasal gücüne son vermeden kendi siyaseti olan oligarşiyi yönetimde hakim kılamaz. Tek başına tekelci kapitalizmin kesin hakimiyetinin olmadığı siyasi yönetimler oligarşi, yani mali sermayenin siyasi gerici yönetimi olamaz.

Mahir, düşmüş olduğu bu çıkmazdan kurtulabilmek için, çabalarken, bu eklektik ve uydurma «oligarşik dikta» tanımı gibi bir de yeni bir üretim ilişkisi yaratmıştır. Mahir bu «oligarşik dikta» ile birlikte, «Ancak bu gelişen tekelci burjuvazi tek başına emperyalizmle ittifakı sürdürerek emperyalist üretim ilişkilerini muhafaza edebilecek güçte değildir», sözleriyle bir de «emperyalist üretim ilişkisi türetmiştir. Üzerinde yaşadığımız evrende böyle bir üretim ilişkisinin olmadığını söylemeye gerek var mı? Ve yine burada kapitalizmin emperyalist aşamaya ulaşmasıyla kapitalist üretim ilişkilerini değiştirmediğini, ama sadece kapitalizmin bütün iktisadi fenomenlerini tekele bağladığını söylemeye gerek yoktur. Bunu herkes bilir. Mahir de bunu biliyordu. Ama bu söyledikleri, bilmezliğin eseri değildir. Bu, ne olduğu belirsiz «oligarşik dikta»yı izah edebilmenin doğurduğu bir eklektik düşüncenin eseridir. Zaten böylesine garip bir karışıklığın içerisine düşmeden, eklektik ve yapay bir «oligarşik dikta»yı izah edebilmek mümkün değildir. Bunun için Mahir, bu oligarşik diktayı tarif edebilmek için her kelime başına bir çelişkiye düşmüştür. Bir yandan Türkiye'de «emperyalist üretim ilişkilerinden» bahsederken, aynı cümlenin ardından «toprak burjuvaları», ve «feodal kalıntılar»ın yönetimi paylaşmalarından bahsetmektedir. Belirttiği bu şeyler, birbiriyle bağdaşmayan ve bir arada yaşamayacak şeylerdir.

İşte, «emperyalist üretim ilişkisi» ne kadar gerçek ve olanak dahilindeyse, «oligarşik dikta» da Türkiye'de onun kadar gerçek ve onun kadar olanak dahili olan bir olgudur. Daha doğru bir lisanla söyleyecek olursak, «emperyalist üretim ilişkisi» ne kadar manasız bir şeyse, Türkiye'de oligarşinin olduğunu savunmak da o kadar manasız bir şeydir.

Mahir, «emperyalist üretim ilişkisi» diye bir üretim ilişkisi olmadığını ve olmayacağını bilerek, fakat emperyalizmin Türkiye'deki gücünü vurgulamak için bu sözcüğü kullanmış olabilir. Bu durumda da siyaseti ekonomiden ayrı bir şeymiş gibi görerek yine Marksizme ters düşmektedir. Çünkü bir ülkede herhangi bir üretim ilişkisinin olduğunu, fakat o üretim araçları sahibi sınıf «tek başına... üretim ilişkilerini muhafaza edecek güçte değildir», demek, acaip bir saflık ya da ispatı mümkün olmayan bir iddia peşine düşerek bilimselliğin dışına çıkmak olur. Eğer bir ülkede bir üretim ilişkisi varsa, bu ilişkiler içerisinde üretim araçlarını elinde bulunduran sınıfın siyasi yönetimde de belirgin ve hakim olabileceği, diyalektik bir kaçınılmazlıktır. Mahir'in ortaya attığı bu tezin hakim güçler ve yönetim biçimi üzerine yarattığı bu karışıklığı biraz olsun açıklığa kavuşturabilmek için, Türkiye'deki hakim güçlerin sınıfsal ve sosyal niteliklerinin gelişimine kısaca da olsa değinelim.

Zaten kuruluşundan beri feodalizmle ve her türlü anti-demokratik güçlerle kaynaşmış bir biçimde varlığını devam ettiren burjuva cumhuriyeti, demokratik devrimi tamamlamadan gerici bir burjuva diktatörlüğü olarak doğmuştur. 1920 lerden 1946 lara kadar feodal güçlerle ittifak halinde hakimiyetini sürdüren ve bu yoldan sermayesini geliştiren gerici burjuvazi, 1950 lere geldiğinde, artık emperyalizmle işbirliğine girmeden (uluslararası mali sermaye ile) daha fazla gelişimini devam ettiremez durumu gelmiştir. 1950 lerden sonra emperyalist sermayenin Türkiye'ye resmen girmesiyle, süreç içerisinde, ulusal sermayenin bir kesimi emperyalizmle işbirliği içerisine girip ulusal niteliğini yitirip işbirlikçi sermaye niteliğini kazanırken, diğer kesimi ise emperyalist sermaye karşısında varlığını koruyamayarak yok olmuştur. Emperyalist sermaye, özgürlük değil egemenlik isteyen karakteriyle, ulusal sermayeyi bu duruma sokup serbest rekabeti ortadan kaldırır ve kapitalizmin tekelci bir karakterle gelişmesini sağ-

(Devamı 11. Sayfada)

OLİGARŞİ MALİ SERMAYENİN SİYASİ GERİCİLİĞİDİR

(Baştarafı 10. Sayfada)

larken, feodal üretim ilişkilerinin de evrimci bir biçiminde tasfiyesini de hızlandırmıştır.

Emperyalist sermayenin Türkiye'ye tamamen ve resmen girmesiyle başlayan bu gelişme, süreç içerisinde ilerleyerek işbirlikçi tekelciliğin doğmasına ve giderek hızla iktisadi yapıda daha belirgin bir güç olarak gelişmesine yol açmıştır. Özellikle, 1960 lardan sonra hızlanan bu gelişmenin sonucunda, işbirlikçi tekelci sermaye, 1970 lere doğru iktisadi yapıda tamamen belirgin ve tayin edici güç haline gelmiştir. Bu dönem artık, emperyalizm ve yerli işbirlikçi tekelci sermayenin Türkiye'deki diğer iktidar ortaklarının ekonomik yapıda olduğu gibi siyasi üst yapıda da ittifakına son verip, salt kendi siyasi hakimiyetlerini kurmaları dönemiydi. Emperyalizm ve işbirlikçi tekelci burjuvazi 1970 sonlarına doğru bir taraftan başta işçi sınıfı olmak üzere emekçi yığınların gelişen devrim hareketini bastırmak ve diğer taraftan da siyasi iktidarı o zamana kadar paylaştıkları diğer müttefiklerinin ortaklığına son verip kendi kesin hakimiyetlerini kurmak amacıyla, 12 Mart Muhtırası ile birlikte yukarıdan aşağıya devlet eliyle faşizm tezgahlamışlardır.

12 Mart faşist diktatörlüğü döneminde işbirlikçi tekelci sermaye tek başına siyasi hakimiyeti belirleyici bir ölçüde gerçekleştirebilmiş, devlet cihazının önemli kurumlarını faşistleştirmiş ve ekonomik yapıdaki hakimiyetine paralel olarak diğer sermaye katmanları üzerinde önemli ölçüde bir kontrol sağlamıştır. Fakat işbirlikçi tekelci sermayenin siyasi yapıdaki bu kontrolü, 1973 sonlarında faşist diktatörlüğün geri çekilmesi sırasında görüldüğü gibi, henüz diğer sermaye katmanları üzerinde tam ve kesin bir hakimiyet düzeyine varmamıştır. Emperyalizm ve işbirlikçi sermaye, ekonomik yapıdaki egemenliklerini pekiştirdikçe, siyasi yapıdaki hakimiyetlerini de hızla güçlendirmektedirler. Özellikle, 1973 den bu yana siyasi yapıdaki gelişmelere kısaca göz attığımızda, DP, MSP gibi partilerin eriyerek yok olmaya yüz tutmaları, CHP'nin giderek daha fazla işbirlikçi tekelci sermayenin denetimi altına girmesi, vb. gelişmeler göstermektedir ki, emperyalizmin ve işbirlikçi tekelci sermaye siyasi yapıda da kesin hakimiyetlerini artık sağlamaktadırlar. Bundan dolayı Türkiye'deki siyasi üst yapı, artık bugün, 1970 lerden önceki siyasi yapıdan farklı bir sınıfsal karaktere sahiptir. Artık bugün, siyasi yapı, 1970 lerden önce olduğu gibi, tekelleşmiş ve tekelleşememiş tüm burjuvazinin ve feodal kalıntıların ittifakına ve iktisat dışı cebre dayalı bir gerici burjuva diktatörlüğü değildir. Bugünkü siyasi üst yapıda emperyalizm ve işbirlikçi tekelci burjuvazi, tekelleşememiş burjuvazinin ve her türlü yarı-feodal kalıntıların hakimiyet ortaklıklarına tümüyle son vermiş ve artık, faşizmin uygulama alanına konmadığı şartlarda da, sadece kendi siyasi gerici diktatörlüğünü sağlamıştır.

Bu oluşum, metropol ülkelerde olduğu gibi, rekabetin yerine tekelciliği, burjuva demokrasisinin yerine mali sermayenin iktisadi cebre dayalı siyasi gericiliği (mali oligarşi) koyma şeklinde değildir. Ülkemizdeki siyasi iktidarın gerici niteliği değiştirilmeden, sadece Cumhuriyetin kuruluşundan bu yana var olan bu gerici diktatörlüğün içerisinde yer alan tekel-dışı kalmış güçlerin iktidardaki hakimiyetlerine son verilerek bunun yerine işbirlikçi tekelci sermayenin hakimiyeti getirilmiştir. Bunun yanında, devlet mekanizmasının önemli bir kesimi de faşistleştirilerek, gerektiğinde faşizmi yukarıdan aşağıya uygulama alanına koyacak duruma getirilmiştir. Bu nedenle, bu siyaset bütün sermaye sahibi sınıfların değil, yalnızca tekelci sermayenin daha çok iktisat dışı cebre dayanan ve diğer bütün toplumsal tabakalar üzerinde uyguladığı bir siyasi gerici diktatörlüktür. Ülke ekonomisinde hakim olan emperyalizmin siyasi üst yapısı siyasi gericiliktir. işbirlikçi tekelci burjuvazinin ise, ta başından beri genellikle burjuva demokrasisiyle ilgisi olmayan iktisat dışı cebre dayalı gerici diktatörlük yöntemlerini uyguladığı açıktır. Işte Türkiye'nin bugünkü siyasi üst yapısının niteliğini belirleyen, bu iki siyasetin kaynaşmasıdır. Yani bir taraftan emperyalist sermayenin mali baskı gücüne dayanan siyasi gericilik, diğer taraftan işbirlikçi tekelci burjuvazinin daha çok iktisat dışı cebre dayanan gerici diktatörlük siyaseti. Dolayısıyla, emperyalist ve işbirlikçi tekelci sermayelerin birlikte oluşturdukları bu siyasi gerici diktatörlüğün, sadece emperyalist sermayenin (mali sermayenin) mali baskı gücüne dayanan oligarşi ile özdeş tutulması mümkün değildir.

Türkiye emperyalizm tarafından tam bağımlı değil, fakat yarı-bağımlı bir ülke haline getirildiği ve emperyalizmin güdümünde bir işbirlikçi tekelci sermaye sınıfı oluştuğu için, artık bu her iki güçten birini diğerini yadsıması olanak dışıdır. Yani ne emperyalizm artık işbirlikçi tekelci sermayeyi yok ederek ülkeyi tam bağımlı hale getirip kendi hakimiyet biçimi olan «oligarşik diktayı» kurabilir, ve ne de işbirlikçi tekelci sermaye emperyalizmden bağımsız tek başına iktidarı ele geçirip, kendisi bir mali sermaye niteliğine ulaşıp Türkiye'de bir mali oligarşi («oligarşik dikta») oluşturabilir. Türkiye'de artık, faşizmin uygulama alanına konmadığı şartlarda, bu iki ekonomik gücün birleştirilmiş siyasi gerici diktatörlük politikası uygulanmaktadır. Bu durum, mevcut sosyal düzen değişene kadar devam edecektir.

Kısacası, Mahir'in iddia ettiği şekilde Türkiye'de «oligarşik dikta»nın ne kendisi ve ne de bunun maddi temelleri vardır. Aynı şekilde, ülkemizde bir «oligarşik dikta»nın varlığından bahseden diğer bütün görüşler de, Türkiye gerçeklerinden soyut, maddi temelsiz ve sübjektif niyetlere dayanmaktadırlar.

TÜRKİYE'DE FAŞİZM VE FAŞİZME KARŞI MÜCADELE

(Baştarafı 7. Sayfada)

ya da örtülü faşist yönetimi devreye sokmaktır. Tekelci sermaye, ancak böyle bir devletten, yani faşist diktatörlüğün temelini teşkil edebilecek güçlü ve anti-demokratik bir devlet cihazından yoksun olduğu takdirde ve özellikle toplumsal hareketin karşısında bürokratik ve militarist mekanizma üzerindeki hakimiyetini yitirdiği şartlarda, aşağıdan yukarı doğru bir tırmanış şeklinde faşizmi tezgahlamak zorunda kalır. Ama böylesi bir devlet cihazına sahip ve hakim ise, faşizmi ne için, nereye ve kimin hesabına aşağıdan yukarı doğru tırmandıracak?

Mevcut şartlarda, ABD veya bunun gibi ülkelerde, yani mali sermayenin, burjuva-demokratik yönünün büyük ölçüde tasfiye edilmiş ve gerektiğinde faşist diktatörlüğün temelini teşkil edebilecek niteliğe kavuşturulmuş olan bir devlet mekanizmasına hakim olduğu ülkelerde, faşizmin aşağıdan yukarı doğru tırmanış şeklinde örgütleneceğini beklemek, saf bir politikacılık olur. Bu gibi ülkelerde, gerektiği takdirde mali sermaye, faşist yönetimi yukarıdan aşağı doğru devlet eliyle, tekelci sermayenin mali diktatörlüğü yerine devreye sokabilir.

İkinci olarak örnek aldığımız, burjuva demokratik devrimini gerçekleştirmiş ülkelerden Danimarkaya gelince: Bu ülkede burjuva toplumun tarihi gelişim süreci içinde burjuva demokrasisi gerek toplumsal hayatta, gerekse burjuva devlet cihazında köklü bir biçimde yerleşmiştir. Ve bu ülkenin tarihi şartlarından dolayı iktisadi ve siyasi yapıda egemen duruma gelen tekelci sermaye, ABD ve buna benzer ülkelerde olduğu gibi burjuva demokrasisinin devlet mekanizması içerisindeki etkisini kırarak, anti-komünist, faşist niteliklere sahip güçlü bir bürokratik ve militarist mekanizma oluşturamamıştır. Böylesi bir ülkede, gerektiği zaman tekelci sermayenin, burjuva demokrasisinin bu derece yerleştiği bir devlet cihazına dayanarak faşizmi yukarıdan aşağıya doğru tezgahlamasının maddi olanağı yoktur. Çünkü, faşizm de bir burjuva yönetim biçimi olmakla beraber, burjuva demokrasisinin karşıtıdır. Tekelci sermaye, faşist yönetimi gerçekleştirdiği zaman işçi sınıfı hareketini ve diğer ilerici girişimleri sindirip yok etmeye çalıştığı gibi, burjuva demokrasisini de ya kısmen, ya da tamamen (bu şartlara göre değişir) silip atar. Onun için, Tekelci burjuvazinin, burjuva demokrasisinin büyük ölçüde kökleştiği bir devlet cihazına dayanarak, burjuva demokrasisinin de zıddı olan faşizmi yukarıdan aşağıya doğru tezgahlayabilmesi mümkün değildir. Bu gibi ülkelerde faşizm, ancak tekelci sermayenin, önce faşizme güçlü bir kitle temeli yaratması ve buna dayanarak devlet cihazını tümüyle ele geçirmesi, bu cihazın burjuva demokratik kurumlarını tasfiye ederek yerine faşist nitelikte kurumları oluşturması yolunda, yani aşağıdan yukarıya doğru bir tırmanış yolundan iktidara gelebilir. Kısacası, Danimarka ve buna benzer anti-komünist, faşist yöntemleri uygulayabilecek nitelikte ve güçlü bir devlet cihazına sahip olmayan ülkelerde, mevcut yerel ve dünya şartlarında önemli bir değişiklik olmadığı sürece, ABD ve bunun gibi güçlü ve faşist nitelikte bürokratik ve militarist mekanizmaya sahip ülkelerin tersine, faşizmin aşağıdan yukarı doğru bir kitle temeli yaratarak gelmekten başka bir maddi olanağı yoktur.

Faşist diktatörlüğün ilk olarak gerçekleştiği Almanya ve İtalya'da da, faşizmin iktidara geliş biçimi ancak bu şekilde açıklanabilir. 1 Emperyalist Dünya Paylaşım savaşından yenik olarak çıkan bu ülkelerde, tekelci sermaye, savaş sonrasında içine düştüğü iktisadi ve siyasi derin buhran, ve iktidara alternatif olan güçlü proletarya hareketi karşısında, kendi iktisadi ve siyasi hakimiyetini koruyabilecek güçlü ve faşist nitelikte devlet mekanizmasına sahip olmadığı ve hatta mevcut burjuva devlet üzerindeki kontrolü önemli ölçüde elden kaçırdığı için, faşizmi aşağıdan yukarı doğru önce kitle temeli yaratarak ve sonra da burjuva devleti ele geçirip faşistleştirerek tezgahlamak yoluna başvurmuşlardır.

EMEĞİN BİRLİĞİ OKURLARINA

Bu yazımızda, Emeğin Birliği okuyucularına, Kasım 1976'dan bu yana aylık siyasi gazete biçiminde yayın hayatını sürdüren gazetemizin, bugüne kadar izlediği yayın politikasının hangi hedefi amaçladığını, bugünkü sosyalist hareketin içerisinde bulunduğu şu şartlarda, hangi görevleri üstlendiğini kısaca açıklamaya çalışacağız.

Bugün ülkemizde, işçi sınıf hareketi hergün biraz daha gelişip güçlenmekte ve genel sosyalist hareketle bütünleşme ve böylece siyasi muhtevasını pekiştirme yolunda hızla ilerlemektedir. İşçi sınıfı hareketinin ve genel devrimci hareketin bu gelişmesi karşısında, her siyasi eğilimin, her fraksiyonun ne olduğu ve ne olacağı hergün biraz daha belirginleşmekte ve hareketin safları daha kesin ve açık bir ayrışmaya uğramaktadır; mücadele içerisindeki tüm unsurlar giderek iki genel safta toplanmağa başlıyorlar: bir yanda her türlü burjuvaziye ve sermaye politikasına karşı proletaryanın bağımsız sınıf politikasından yana olanlar; diğer yanda faşizme ve tekelci sermayenin gericiliğine karşı başka bir burjuva unsurla sınıf işbirliği politikasından yana olan her çeşit oportünistler.

Bugüne kadar ki devrim mücadelesinin gelişimi böyle bir saflaşmayı sağlamış ve kimin ne olduğu, hangi yandan olduğunu büyük ölçüde göstermiştir. Bu arada Emeğin Birliği'de, çıkışından bu yana sürdürdüğü yayın hayatı içerisinde, Marksist-Leninist temellere dayalı tutarlı ve doğru bir sınıf politikası ortaya koyma çabasıyla, sosyalist hareket içindeki yerini belirlemiştir.

Gelişen sınıf mücadelesi, bu mücadelede yer alan sosyalistlerin omuzlarına ağır görev ve sorumluluklar yüklemektedir. Bunun bilincinde olan Emeğin Birliği, sınıf kavgasında ön saflarda yürümesi gerektiğinin bilinciyle ve «teori olmadan pratik olmaz» ilkesinden hareketle, bugüne kadar ki sayılarında, kuru laf ebeliği ya da ucuz gazetecilik yapmayı başkalarına bırakarak, Türkiye devriminin temel meselelerine Marksizm-Leninizmin canlı ruhuna dayanarak açıklık getirmeye ve bu siyasi görüşleri sınıf bilinçli işçiler arasında yaygınlaştırmaya çalışmıştır.

Faşizmin iktidarda olduğu ve devrimci hareketin birçok zaaflarından ötürü henüz işçi sınıfının bağımsız siyasi partisinin bulunmadığı şartlarda bu görev daha da ağırlaşmaktadır. Daha bugüne kadar bir çok sosyalistin, sınıf bilinçli işçilerin henüz herçeşit oportünizm ile bağlarını koparamamalarının, bu sapmalarla kendi aralarındaki siyasi ayrımı kesin hatlarıyla belirleyememelerinin temel nedeni böylesi bir prtinin bulunmayışı ve bu yüzden bağımsız sınıf siyasetinin açıklığa yeterince kavuşmamasıdır. Marksizmle oportünizmin hareket içinde karışık bir şekilde yol almasıdır. Emeğin Birliği, böylesi bir karışıklığın devamından yana değildir ve olamazda. Biliyoruz ki, burjuvaziye karşı yürütülen sınıf mücadelesinin gelişmesi, ancak böylesi bir karışıklığın ortadan kaldırılması yolunda her renkten oportünizme karşı mücadele yürütmekle mümkündür.

İşçi sınıfı hareketi içerisinde yer alan bir çok grup, fraksiyon bugün, işçi sınıfının gerçek ve güçlü partisinin yaratılması uğruna mücadeleden söz etmektedir. Fakat yakından bakılınca, bu fraksiyonların çoğunun, Marksizmin canlı ruhunun ülke şartlarına uygulanması yolundan sağlam bir siyaset ve bağımsız bir sınıf partisi yaratılması mücadelesi yerine, Dünya devrimci hareketi içerisinde şu ya da bü ülkede ortaya çıkmış ve hayata uygulanmış hazır reçeteleri bulma, kopya etme ve böylece Marksizme başvurma zahmetinden kurtulma mücadelesi verdikleri açıkça görülmektedir. Oysa Marksizm-Leninizm her türlü hazır reçetelerin can düşmanıdır. Emeğin Birliği bu gerçekleri gözönünde tutarak, bugüne kadar ki sayılarında her şeyden önce, Türkiye'nin iktisadi, sosyal ve siyasi yapısının ne olduğu, bu yapının devrimin sınıfsal ve siyasi muhtevasını nasıl belirlediği, bu devrimin temel hedeflerinin ne olduğu ve devrimde işçi sınıfının öncülüğünü temsil edecek olan işçi sınıfı partisinin nasıl bir sınıfsal ve siyasi temele oturması gerektiği üzerine görüşlerini belirtmiş ve bundan sonra daha etraflı bir şekilde belirtmeye devam edecektir.

Çünkü Emeğin Birliği'ne göre parti sorunu herşeyönce Marksist temellere dayalı bir program ve bu programı kavrayabilmiş, pratikte uygulayabilen kadrolar sorunudur. Emeğin Birliği çıktığı ilk sayısından itibaren işçi sınıfının bağımsız sınıf partisinin program ilkelerinin ortaya çıkarılması uğruna ideolojik platform içerisinde yoğun bir mücadele ile bugüne kadar yayınına devam etmiştir. Okurlarımızın da bileceği gibi bugüne kadar çıkan yazılarımızda, bilimsel tarzda ele alınmış siyasal sorunlara ağırlık verilmiş, bu yazıların okunması ve kavranılması asgari ölçüde bilinç düzeyini gerektirmiştir.

Eksikliklerin giderilmesininde devrimci hareketin imkânlarına bağlı olduğu ve bunların bir anda haledilmesinin de düşünülemiyeceği bir gerçektir. Ancak belirttiğimiz gibi yazılarımızın muhtevasının ağır oluşu bu eksikliklerin sonucu değildir. Yayın politikamız, işçi sınıfının bağımsız sınıf politikası konusundaki temel görüşümüzden kaynaklanmaktadır. Şöyle ki:

Proletaryanın bağımsız sınıf partisi ancak sınıf bilinçli işçilerin ve emekçilerin bir program etrafında birleşip örgütlenmeleriyle yaratılabilir. Bunun için de partinin yaratılması uğruna verilen mücadele aynı zamanda bir program uğruna verilen mücadeledir de. Proletaryanın bağımsız sınıf politikasının sürdürülmesi için yaratılacak olan partinin programı kağıt üzerinde kalacak bir program olmayıp, bizzat sınıf bilinçli işçilerin ve emekçilerin bu program ilkelerini hayatın, her alanında pratikte uygulanmasıyla bir anlam kazanır ve sınıf mücadelesinin gelişimini sağlar. Bundan ötürüde Emeğin Birliği'nin hitap etmekte olduğu sınıf bilinçli işçiler ve emekçilerden, program uğruna verilmekte olan ideolojik mücadelenin ortaya çıkardığı temel siyasi meselelerin öğrenilmesi, kavranılması ve bunların günlük siyasal olaylarda uygulanması daha çok çaba istemektedir. Bugün işçi sınıfı adına ortaya çıkmış bir çok sapmanın varlığını devam ettirmesinin en önemli nedenlerinden biri de sınıf bilinçli işçilerin ve emekçilerin de ideolojik konularda kendi politikalarının kendileri tarafından belirlenmesine henüz yeterince katılamamaları, ve bu konuların daha çok burjuva, küçük-burjuva aydınlar arasında tartışılıp karara bağlanmaya çalışılmasıdır.

Devrimin ideolojik sorunları, proletarya adına ortaya çıkmış burjuva aydınların kendilerini tatmin ve entellektüel boş gevezelik hastalığının etkisinden kurtarılmadığı müddetçe, işçi sınıf hareketinin oportünizmin her çeşidi tarafından oyalanması ve burjuvazinin kuyruğuna bağlanmasının önüne geçilemez. Burada tek yol, devrimin temel meselelerini kavramış sınıf bilinçli işçilerin kendi bağımsız sınıf siyasetleri temeline dayalı kendi siyasi partileri etrafında örgütlenmeleri ve böylece mücadelenin her alanında önderliği kendi ellerine almalarıdır.

EMEĞİN BİRLİĞİ

emeğin birliği

Aylık Siyasi Gazete - Sahibi: E. Sabri İpekçi - Sorumlu Müdür: Hacı Kılıç — Yönetim Yeri : Dr. Mecit Barlas İşhanı p/48 Gaziantep — Yazışma Adresi: PK. 192 Beyazıt/İstanbul, İstanbul Dağıtım Şubesi: Çemberlitaş Evkaf Sokak. No: 2/12 Çemberlitaş/İstanbul - Dizgi: Evren Matbaası - Baskı: Ören Basımevi - Son Baskı Tarihi: 23 Eylül 1977